

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 15

SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO - APRIL 10 1963

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

59-TIEJI METAI

Vokiečių Mokslininkai Gamina Arabams Ginklus

Keli šimtai Vokiečių Mokslininkų Dirba Egipte; Gamina Greituosius Karo Lėktuvus, Raketas ir Gal Atominius Ginklus; Izraelis Baukiasi Dėl Savo Likimo; Amerikoje Irgi Klausimas Aptariamas; Ar Vokietija Atšauks Savo Mokslininkus?

Izraelyje kilo nemažas triukšmas dėl vokiečių mokslininkų veiklos Egipte, kur keli šimtai visokių inžinierių ir kitokių mokslininkų dirba arabų pasamdyti. Izraelyje sakoma, kad "vokiški naciai" padeda arabams kurti modernius ginklus prieš Izraelio valstybę. Yra žinoma, kad vokiečiai mokslininkai pastatė Egipto diktatūrai karo lėktuvų dirbtuvę ir dar kažkokias kitas karines dirbtuves. Egipto tarnyboje dirba vokiečiai ir austrai. Izraelio politinė policija bandė su tais vokiečiais apsidirbti teror priemonėmis, bet du Izraelio agentai pakliuvo į šveicarų rankas ir toliau žydai terorizmo gal nebenaudo, nes tai sukeltų per daug triukšmo. Izraelio vyriausybė bandė paveikti Vak. Vokietijos vyriausybę, kad ji atšauktų vokiečių mokslininkus iš Egipto, bet ar Vokietijos valdžia tai gali padaryti, dar nėra paaiškėję. Atskiri piliečiai juk ir be vyriausybės leidimo gali gyventi užsienyje.

Tas klausimas pradeda jaudinti ir Ameriką, ypač kad vietiniai žydai tą klausimą kelia kongrese. Eilė senatorių jau daro žygius, kad Amerikos vyriausybė ką nors darytų, kad vokiečiai mokslininkai iš Egipto išsiųstų.

Maskva Moko Kinus Vengti Rasizmo

Sovietų Sąjungos komunistų partija įspėjo kinų komunistus vengti rasizmo savo agitacijoje. Kinų komunistai paskutiniu laiku telkia spalvotų kraštų komunistus į kovą prieš baltuosius. Kadangi rusai irgi balti, bent pagal savo odos spalvą, tai jie jaučiasi lyg ir įtraukti į "imperialistų" skaičių.

Kinų komunistai gal ir tikrai savo propaganda taiko į "baltuosius imperialistus" rusus, nes rusai yra labiausiai Kinijai apipilę, ir būtų visai teisinga, jei Kinija pareikalautų rusus grąžinti Kinijai žemes palei Amurą ir prie Pacifiko vandenyno. Kinų akyse didžiausi kiniešų žemių plėšikai ir yra rusai.

Čilės rinkimai

Čilės respublikoje savivaldybių rinkimuose šį pirmadienį komunistai ir jų blokai atsidūrė toli antrojo vietoj.

Sovietų Pelnas

Arabiskame Irake

Nuo 1958 metų Sovietų Sąjunga davė nemažai militarinės ir ūkiškosios pagalbos Irako valstybei po to, kai ten įvyko perversmas ir ta valstybė atsietė nuo Vakarų valstybių sąjungos. Rusai davė generolo Kassimo diktatūrai apie 500 milijonų dolerių vertės ginklų ir įvairių mašinų.

Po neseniai įvykusio perversmo tame pačiame Irake pasirodė, kad rusų uždėtis tame krašte yra labai menkas. Irako naujasis režimas jau sušaudė eilę komunistų partijos vadų ir kelis šimtus žymesnių komunistų padėjo į kalėjimą. Irako studentai jau pradeda bėgti iš Rusijos. Irakas neslepia, kad rusų duodama ūkiška pagalba jiems jokio įspūdžio nedaro. Girdi, atsiunčiamos mašinos ir kitkas galėtų būti geresnės rūšies...

Prancūzų Streikai

Jau Pasibaigė

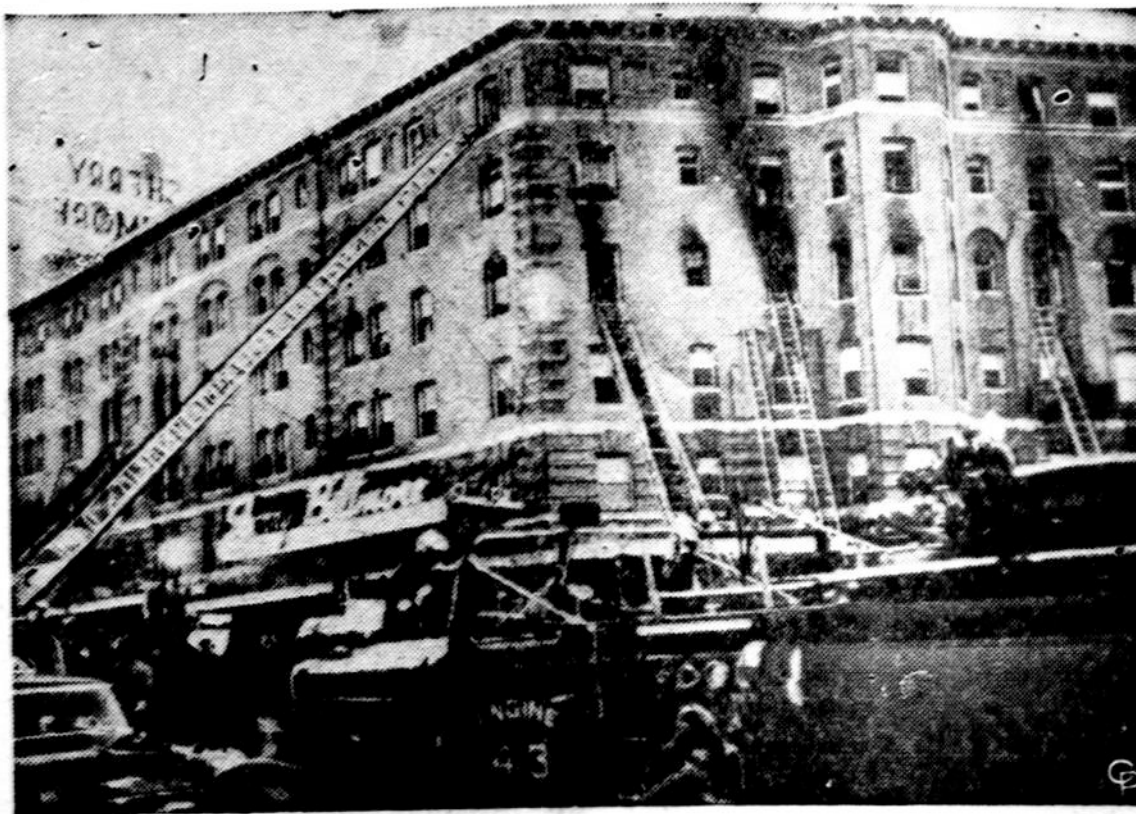
Angliakasių streikas Prancūzijoje jau pasibaigė. Vyriausybė ir angliakasių unionistai susitarė dėl atlyginimo pakėlimo ir dėl kitų darbininkų reikalavimų. Darbininkai sutiko su uždėtu pakėlimu 6 su puse nuosimčių dabar, ir metų bėgyje uždėbiai bus pakelti iš viso 12 su puse nuosimčių.

Pagal tą pavyzdį vyriausybė susitaria ir su kitomis nacionalizuotų įmonių ir pramonės šakų darbininkų unionijomis.

Prancūzijos vyriausybė dėjo pastangas, kad staigus užcarų pakėlimas neatšilytų į kainas ir neišauktų krašte infliacijos, kas nuimtų naujų pinigų vertę.

Gincas geležinkeluose

Amerikos geležinkelių bendrovės rengiasi atleisti 65,000 garvežių kurentojų, kurie nėra reikalingi, t. e. iki šiol vistiek buvo samdomi pagal sutartį su unija. Aukščiausias teismas pasisakė už darbdavių teisę atleisti nereikalingus darbininkus, todėl geležinkeliai nori atleisti pirmąsias "pečkurius". Geležinkeliai žada streikuoti. Tas klausimas pradeda rūpėti ir vyriausybei.

Sudegė didelis Sherry Biltmore viešbutis, žuvo 4 asmenys ir 27 sužeisti. Už jį didesnis gaisras viešbutyje bėra buvęs 1913 metais, kada Arcadia viešbutyje sudegė 23 žmonės.

Kanada Renka

Savo Parlamentą

Šį pirmadienį Kanados gyventojai renka šalies parlamentą. Varžosi 4 politinės partijos: dvi "didžiosios" ir dvi mažosios, kurios nori pasidaryti didžiosiomis. Senosios partijos, liberalai ir konservatoriai, griežtai išsiskyrė dėl "antiamerikonizmo". Konservatorių vadovas John Diefenbaker pakartotinai pasisakė už savarakiškesnę nuo Washingtono Kanados gynimosi ir ūkio politiką, o liberalai pabrėžia reikalingą darniai bendradarbiauti su J.A. Valstybėmis. Naujoji demokratų partija atstovauja demokratinio socializmo programą, o socialinio kredito partija yra reakcinė, net į fašizmo linkstanti grupė be aiškios programos, bet reksminga.

Chicagoje Laimėjo Demokratas Daley

Antradienį, birželio 2 d., Chicago didmiestis rinko miesto majorą. Rinkimus laimėjo demokratas dabartinis majoras R. J. Daley. Respublikonų kandidatas B. S. Adamowski surinko 540,816 balsų prieš Daley 678,347 balsus.

Prieš 4 metus Daley buvo išrinktas daug didesne balsų dauguma, tada jis surinko net 71 nuosimtį visų balsų, o dabar gavo 55 su puse nuosimčių.

Chicago miestas jau 32 metus be pertraukos turi demokratų majorus.

WINSTON CHURCHILL AMERIKOS PILIETIS

Kongresas be debatų priėmė įstatymą, kuriuo Winston Churchillui suteikiama Amerikos garbės pilietybė. Tai pirmas svetimtautis po Lafayette'ą taip pagerbtas.

Kusų Lunikas

Prašovė Pro Mėnulį

Sovietų Rusijos mokslininkai pereiną savaitę paleido 3,135 svarų raketą, prikimstą visokių instrumentų, į mėnulį, bet raketa į mėnulį nepataikė ir pralėkė pro jį 5,300 mylių atstume.

Vakarų mokslininkai mano, kad rusai bandė nuleisti savo raketą mėnulyje ir iš joje esamų instrumentų gauti informaciją apie mėnulį, bet bandymas nepasisekė, jų raketa nukrito pro mėnulį ir pasidarys "dangisku kūnu", skrendančiu aplink saulę.

Rusų mokslininkai leido jau ketvirtą "luniką" arba mėnulio tyrinėjimo raketą.

PAKEITĖ PARTIJĄ

Naujas JAV Prekybos Rūmų pirmininkas Edwin P. Neilan pasisakė buvęs uolus demokratas, bet dabar esąs nusivylęs tos partijos politika.

Ką Urrutia Sako

Apie Kubos Tvarką

Iš Kubos pasitraukęs buvęs pirmas Kubos prezidentas po Castro priėjimo prie valdžios Manuel Urrutia iš Meksikos atvyko į Miami, Fla. Jis sako, kad Kubos gyventojų didelė dauguma dabar yra nusiteikusi prieš Castro komunistinį režimą ir laukia iš užsienio pagalbos tam režimui nuversti.

Manuel Urrutia seniau buvo teisėjas ir buvusios Batistoso diktatūros priešininkas. Kai Castro pasuko į komunistinį kelią, prezidentas Urrutia tam pasipriešino ir dėl to buvo pašalintas iš prezidentūros ir du metus turėjo slapstytis įvairiose užsienio ambasadose Kuboje, kol gavo progos iš Kubos išvykti.

Jugoslavija Turi Naują Konstituciją

Jugoslavija turi naują konstituciją, kuri parlamente priimta vienu balsu. Konstitucija perkrikštija Jugoslaviją į "Socialistinę Federalinę Jugoslavijos Respubliką" ir skelbia Tito-Broz amžiną šalies prezidentu. Šitaip krašto valdymas paliekamas vienos partijos diktatūros rankose, ir tuo atžvilgiu nauja konstitucija tik patvirtina seną faktą, kad Jugoslavijos gyventojai neturi pilietinių laisvių ir toliau turės gyventi diktatūroje.

VISIEMS KELEIVIO SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, PLATINTOJAMS IR REMĖJAMS LINK KIME LINKSMŲ IR MALONIŲ VELYKŲ.

Keleivio Leidėjai, Redakcija ir Administracija

Santykiai Tarp Vakarų Sąjungininkų Gerėja

Nassau Susitarimas Patikslintas, Anglija Gaus "Polaris" Raketas ir Pati Statys Povandeninius Laivus ir Dirbsis Atomines Bombas; Panašus Susitarimas Gal Bus Prieitas ir Su Prancūzija; Sąjungininkų Tarpe Santykiai Gerėja.

Kruvinos Riaušės

Britų Gvianoje

Britų Gvianoje, Pietų Amerikoje, kuri jau tvarkosi autonomiškai, bet pilnos nepriklausomybės dar neturi, pereiną savaitę gale įvyko kruvinos riaušės. To krašto sostinės Georgetown negrai kėlė riaušes prieš komunistuojantį ministerių pirmi-ninką Cheddi Jagan, apie kurį pasklido gandai, kad jis įveda komunistinę diktatūrą.

Gvianoje gyventojų dauguma yra indai, iš Indijos atvykę kolonistai ar kolonistų vaikai. Sekanti pagal skaičių gyventojų grupė yra negrai. Kadangi indų vadas Jagan yra Maskvos garbintojas, tai Gvianos negrai yra didžiausi komunisto priešininkai ir savo nepritariai komunistui reiškia riaušes ir langų daužymus.

Argentinoje Karių Perversmas Sunyko

Argentinoje pereiną savaitę karo laivynas bandė padaryti perversmą, pašalinti šalies prezidentą Guido ir pakeisti birželio mėn. numatomų rinkimų tvarką, kad peronistai nebūtų leidžiami statyti savo kandidatų.

Bet armija ir karo aviacija perversmui pasipriešino, ir po dviejų dienų susirėmimų karo laivyno maištas buvo užgniauztas. Susirėmimuose esą žuvusių kelios dešimtys karių ir apie 60 civilių.

GREENWOOD, MISS., DARO I STORIĄ

Vyriausybė remia negrų balsuotojų registravimąsi balsavimui pietinėse valstijose, bet negrų teisių priešininkai kaip tik to labiausiai bijosi. Todėl rasistai stengiasi sutrukdyti negrų registravimąsi, o kai kur patys valdirinkai ir visai nenori negrų registruoti.

Greenwood, Miss., buvo net atsitikimų, kad einančius balsavimui registruotis negrus policija areštavo už "netvarkingą elgesį" ir sukišo į kalėjimus.

Viena Diena Kolchoze

Rusu rašytojas Abramov paskelbė vienos dienos kolchoze gyvenimo aprašymą, kuriame vaizduojama kolchozininko skurdas, neviltis.

Pereiną savaitę valstybės sekretorius Dean Rusk išvyko į Paryžių, kur SEATO valstybių užsienio reikalų ministrai turės pasitarimus. Tarp kitų klausimų buvo aptartas atsinaujinantis pilietinis karas Laose, kur neseniai keliolikos valstybių konferencija pastatė prie valdžios neutralią vyriausybę, sulopytą iš trijų politinių grupių — neutralių, komunistų ir Vakarų šalininkų. Dabar jau kuris laikas Laos komunistai siekia likviduoti "neutralistus" arba pavilioti juos į savo pusę. Kautynės tarp neutralių ir komunistų vis pasikartoja ir jau nemažai aukų buvo tuose susirėmimuose. Be to, teroras prieš atskirus politinius asmenis irgi pradėjo reikštis ir padėtį dar labiau įtampė.

Šią savaitę Paryžiuje posėdžiauja ir NATO valstybių užsienio reikalų ministrai. Dar iki tų posėdžių Amerika ir Anglija susitarė dėl praktiško vykdymo Nassau susitarimo dėl Anglijos ginklavimosi. Susitarta, kad Amerika duos Anglijai Polaris raketas, kurias anglai su jų pačių padarytomis atominėmis bombomis įsitaitys jų pačių pasistatytuose povandeniniuose laivuose. Tokiu būdu Anglija turės nuosavų atominių ginklų. Panašus susitarimas gal bus padarytas ir su Prancūzija, nors kiek seniau prancūzai Nassau susitarimą atmetė, kaip jiems nepriimtina.

Kalbama, kad tarp Vakarų Sąjungininkų bus einama ir prie ūkiškų derybų dėl mitybų mažinimo ir kitais klausimais. Šaltos nuotaikos tarp sąjungininkų pradeda atslūgti, santykiai grįžta į normalų stovį.

Pasaulyje 40,000,000

Kompartijos Narių

Valstybės departamentas skelbia, kad jo surinktomis žiniomis pasaulyje yra 91 komunistų partija. Iš to skaičiaus visa eilė partijų yra nelegalios, veikia pogrindyje. Iš viso komunistų partijose esą virš 40 milijonų narių.

Daugiausia narių turi Kinijos komunistų partija, net 17 milijonų, paskui eina Sovietų Sąjungos kompartija su 10,000,000 narių, o šioje geležinės uždangos pusėje didžiausia yra Indonezijos partija su 1,900,000 narių, Italijos partija, kuri skelbia turinti 1,500,000 narių.

J. Miklovas kalba apie Lietuvą

Inžinierius Juozas Miklovas, prieš du metus pabėgęs iš tarybinės Lietuvos, pereiną savaitę pirmą kartą apsilankė Bostone ir čia padarė platoką pranešimą apie Lietuvą sovietinės okupacijos sąlygose. Jo pranešimas skyrėsi iš daugelio mūsų "turistų" ir net žurnalistų pranešimų tuo, kad pranešėjas žino rusų pajungtos Lietuvos gyvenimą, pats pergyveno rusų okupacijos žiaurumus ir nemalonumus, rusų okupacijos sąlygose mokėsi ir turėjo progos pažinti ir pačią Rusiją ir rusus, Lietuvos dabartinius valdovus. J. Miklovo liudijimas nėra "bešališkas," nėra "neutras," kaip kai kurių kreivų raportų gamintojų pranešimai iš paversto krašto, bet J. Miklovas liudija kaip lietuvis apie mūsų tautos kančias rusų okupacijoje, apie mūsų tautos pakeltus nuostolius žmonėmis ir turtu ir apie lietuvių tautos kovas prieš okupantą rusitą, už tautos gyvybės išlaikymą nepaprastai sunkiose totalitarinės ir svetimės diktatūros sąlygose.

Inž. J. Miklovas palietė svarbiausius įvykius Lietuvos gyvenime nuo rusų antros okupacijos grįžimo iki dabartinio laiko. Rusams tik grįžus 1944 metais visa Lietuva pergyveno neribotą plėšimų laikotarpį, kada rusų pergalinga armija per du mėnesius siautė krašte ir "už išvadavimą" vadavo žmones dažnai iš paskutinio duonos kąsnio. Susitvarkius komunistų administracijai, nuo 1945 iki 1950 metų ėjo planingas Lietuvos plėšimas, arba sulyginimas Lietuvos gyvenimo lygio su Rusijos gyvenimo lygiu. Tas plėšimas pasibaigė su kolektyvizacija ir ūkininkų išnaikinimu. Kolchozinė tvarka visus valstiečius padarė Maskvos baudžiunais ir pyliavų pylėjais.

Tik susitvarkius komunistų administracijai Lietuvoje prasidėjo ir žmonių naikinimas — trėmimas lietuvių į Sibirą ir kitas tolybes prie prievartos darbų. Kodėl žmonės buvo trėmiami, komunistai niekada neaiškino, bet tai buvo "planingas" lietuvių tautos retinimas, kad patųtintų vietą rusams atėjūnams. Kiek žmonių ištremta, kiek ištremtųjų žuvo, skaičių niekas nežino, bet visose apskrityse rusų okupantų nustatyta tremiamųjų norma buvo įvykinti su kaupu — planas įvykintas 100 nuošimčių, o kai kur ir perviršytas.

Inž. J. Miklovas platokai palietė partizaninį karą Lietuvoje. Šiandieną galima galvoti, kad gal geriau būtų buvę, jei to karo būtų išvengta, bet patys rusai okupantai sudarė tokias sąlygas, kad griebtis už ginklo atrodė vienintelis atsakymas. Partizaninis karas kilo iš to, kad rusai, tik sugrįžę į Lietuvą, paskelbė mobilizaciją visų jaunų vyrų į savo kariuomenę. Daugumas lietuvių nėjo į kariuomenę — "nėjome kariauti už vokiečius, neisime mirti nė už rusus" — sakė jaunesnieji vyrai ir nėjo. Rusai tokius "dezertyrus" pradėjo medžioti ir visus pagautus jaunos vyrus šaudė be jokio teismo ir tardymo. Į tuos rusų žiaurumus galėjo būti tik vienas atsakymas — imtis ginklo ir gintis. Gynėsi lietuviai, kiek jėgos leido, gynėsi, kol nusverianti rusų jėga paėmė viršų. Klausimas betgi tebėra neatsakytas, ar geriau būtų jauniems lietuviams žūti prie Berlyno ir Prahos, ar ginant savo gimtąjį kaimą nuo makiškų barbarų?

Kolektyvizacijos vykdymą inž. J. Miklovas trumpai tepalietė, bet papasakojo apie kolchozų gyvenimą ir aiškino, kad taip vadinami kolchozai-milijonieriai yra "buožių" naikino išdava. Pasiturintieji kolchozai yra tie, kuriems teko ūkininkų gyvasis ir negyvasis inventorių, sugabentas į tam tikrus centrus, kuriuose vėliau išdygo kolchozų centrai. Gyvenimas kolchozuose yra skurdus ir žmonės iš jų stengiasi pabėgti į miestus. Bėgimas iš kaimo kelia abejonių ir dėl būsimo Lietuvos žemės ūkio tvarkymo, kai nusikračius vienu ar kitu būdu rusų jungo, teks Lietuvos žemės ūkį naujai tvarkyti.

Rusifikacija, kurios "mūsų" turistai ir kai kurie net rašomąją mašinėlę naudoja tieji keliauninkai ir tarybinę Lietuvą nepastebėjo, Lietuvoje yra skaudus dalykas. Rusai užplūdo Lietuvą, bet dėl partizaninio karo kaimuose nenorėjo apsigyventi ir susitelkė miestuose. Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Kaune ir kt. miestuose jų pilna ir jie plaukioja gyvenimo paviršiuje. Kova su rusifikacija vyksta miestuose. Į Lietuvą atsikėlė daug rusų ir daugumoje tai padugnės, kurios sau nesurado geresnės vietos pačioje Rusijoje ir bandė laimę užkariautame krašte. Jų tarpe ne-

mažai vagių, girtuoklių ir žmonių, kurie į darbą žiūri kaip į nereikalingą išmislą. Lygiose varžytynėse lietuviai atėjūnus nukonkuruotų, jei už jų pečių nestovėtų visa sovietų galybė ir komunistų partija. Ta proga J. Miklovas papasakojo anekdotišką įvykį, kaip "100 procentų tautos išdavikas Antanas Sniečkus," gelbėdamas savo kailiuką, vieną kartą gynė lietuvių nuo rusų noro visur vyrauti ir ponauti. Lietuvos kompartijos ek plenumė rusai iškėlė eilę atsitikimų, kur rusai viršininkai buvo pakeisti lietuvių. Rusai siūlė ir rezoliuciją, kurioje buvo smerkiamas lietuvių komunistų "nacionalizmas." Priėmus tokią rezoliuciją, Sniečkus, žinoma, būtų gavęs per kepurę. Todėl, gindamas savo pirmojo rusų liokajaus poziciją, Sniečkus išvardijo daugybę rusų, kurie apsivogė, neatlieka darbo, girti žmones piktna, paleistuvauja, vagia ir per akis meluoja. Kaip, girdi, nešalinti tokių iš jų užimamų vietų? Antano Sniečkaus kailiuko gelbėjimo kontrapuolimas jo poziciją išgelbėjo. Jis ir dabar dar pirmas sekretorius.

Lietuvių kovai Lietuvoje niekas nevadovauja, "geri lietuviai" visi supranta savo pareigą ir žino, kad tautos gyvybės išlaikymas yra jų rankoe.

APŽVALGA

VARLĖ PUČIASI...

Vienas Vilnės redaktorių, S. J. Jokubka, staiga lyg ta varlė ėmė pūstis, štai kaip didingai samprotaudamas:

"Paprastai, protiniai silpnėję už save oponentą galima suplikti vienu polemikiniu straipsniu. Bronys Raila "Dirvoj" prakituoja jau daugiau kaip mėnesį laiko. Taip darydavo ir "Naujienu" redaktorių polemizuo-damas su "Vilnimi". Bet pamatęs, kad žmonės iš jo polemikos juokiasi, senukas nutilo.

"Railai, matyt, taip pat teks atkasti dantis. V. Kavolis per kitas rėšutas Panevėžio buvusiam gimnazistui taip, kaip "Vilnis" gimnazistinio "socializmo" žinovui "Naujienu" redaktoriui."

Tai gi, pūskis, pūskis, Jo-

kubkeli, rašyk daugiau tokių pasigyrimų Vilnės redaktorių išmintingumui! Tik nepersipūsk, kaip ta varlė prieš jautį, nes, sprogs bambai, gali visa gąsdinanti didybė subliūsti.

CHICAGO, ILL.

Mirė L. Mockevičius

Kovo 25 d. savo bute rastas negyvas Leonas Mockevičius, Keleivio, Naujienu ir kitų laikraščių bendradarbis, 57 metų amžiaus. Paskutiniuoju metu velionis sirguliavo, gyveno vienas. Jis buvo naujakuris, kilęs iš Eržvilko padangės.

ŠVEICARIJA

Susizėdė D. Valiūnas

Slidinėdamas St. Moritze, nusilaužė koją Elenos ir dr. Kęstučio Valiūnų sūnus Do-

mininkas. Jam reikės lovos pagulėti 4 savaites.

Valiūnai nuolat gyvena New Rochele, prie New Yorko. Į Šveicariją jie atvyko atostogų.

DAR APIE RUSINIMĄ

(Atkelta iš 5-to psl.)

darbdavys — komunistų vyriausybė. O kas tai vyriausybei vienaip ar kitaip nusikalsta, tokie šaudomi arba išvaromi vergijon.

Tuo būdu mažiesiems meluojama, kad Rusijos darbininkai įvykdė revoliuciją ir panaikino žmogaus išnaudojimą.

Mūsų žemės 79 miestuose gyvena daugiau negu po 1 mil. gyventojų. Tokių milijoninių miestų Kinijoje yra 10, Japonijoje — 6, JAV — 5 (New York, Chicago, Los Angeles, Philadelphia ir Detroit), Sovietų Sąjungoje — 5, Indijoje — 5, Vokietijoje, Anglijoje, Italijoje po 3, Austrijoje, Kanadoje, Egipte, Indonezijoje, Korėjoje po 2, kai kuriose ktose valstybėse — po vieną.

ZODYNAI

Keleivio administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteraicio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, 368 psl., apie 20,000 žodžių, kaina \$4.00.

"What's next, dear?"

O KĄ TOLIAU DARYTI. MANO MIELA?

Nelaimėje ar bet kokiame nepaprastame reikale didelė pagalba yra turėti telefono pratęsimą prie lovos. Niekas taip nepalengvina gyvenimo, kaip ranka pasiekiamas telefonas.

Užsakyk telefono pratęsimą savo miegamajame — pasirink spalvą.

NEW ENGLAND TELEPHONE

Kas savaitę

Kanados rinkimai

Šį pirmadienį Kanada renka savo šalies parlamentą. Rinkiminė kovoj nemažai dulkų kelia užsienio politika ir ginklavimasis, o šituos klausimus galima suvesti prie Kanados santykių su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis.

Taip jau atitiko, kad JAV kritika pagreitino Kanados rinkimus, o rinkimų kovoj Washingtonas pasirūpino ir amunicijos pristatyti John Diefenbakerio vyriausybei. Ar tai buvo padaryta tyčia, ar per kažkieno neapsižiūrėjimą, dabar gal ir nesvarbu, bet pats faktas palieka, kad vienas JAV krašto gyny-mo sekretoriaus pareiškimas vaidino didelį vaidmenį rinkimų kovoj.

Liudydamas vienoje kongreso komisijoj JAV krašto gyny-mo sekretorus pasakė, kad svarbu yra turėti Kanadoje Bomarc atomines prieš-lėktuvines bombas ne tiek dėl jų karinės svarbos, kiek dėl to, kad jos trauks į save rusų atomines bombas.

Liudijimas kongreso komisijoj vyko jau seniai, bet ištraukos iš to liudijimo buvo paskelbtos tik maždaug savaitę iki Kanados rikimų! Kodėl nebuvo galima palaukti su paskelbimu ir kodėl iš viso tokius dalykus vilkti viešumon, jei juos ir tikrai reikėjo pasakoti, to niekas nesupranta ir nesupras.

Laose vėl mušasi

Nelaimingame Laose, kur po ilgų pilietinio karo kautynių buvo surastas "neutras" sprendimas, dabar vėl eira peštynės. Dabar ten mušasi "neutraleji" su komunistais, o dešinieji, ar Vakarų orientacijos žmonės žiūri ir stebisi, nes seniau "neutraleji" ir komunistai bendrai mušė dešiniuosius.

Matyt, komunistai nutarė, kad gana vaidinti nekaltus avinilius ir savo buvusius sąjungininkus pradeda lupiti. Tie nenori apsigyventi ir ve, naujas palietinis karas.

Tiesa, kalbama, kad tarp-tautiniai tarpininkai ir vėl stosi į darbą ir taikys besipešančius, bet ar šį kartą pasieks taika sulipdyti, dar ir taikintojai nežino.

Argentinoje

Argentina turi neblogą kariuomenę, turi karo laivyną ir karo aviaciją. Yra karo pajėga, bet nėra su kuo kariauti. Todėl, vietoje patimų, Argentinos karo pajėgos kartais pasipeša savo tarpe.

Taip atsitiko pereiną savaitę, kada armija ir karo laivynas dėl politinių skirtumų pradėjo peštis. Karo aviacija nulėmė "karą" armijos naudai, bet tikrų paliaubų vis dar nėra.

O tie politiniai skirtumai? Iš tolo nelengva juos ir pasitebėti. Armija remia prezidentą Guido, o karo laivynas norėjo jį išmesti iš valdžios ir paskirti kitą prezidentą. Už to reikalo slepiasi karo laivyno baimė, kad prie valdžios vėl gali grįžti peroniniai fašistai, nes jiems būsimoose rinkimuose žadama leisti statyti savo kandidatus.

valdo, bet demokratija Argentinioje vis dar slubuoja ir Perono palikimo nesugeba suvirškinti.

Po peštynių tur būt bus padarytas kompromisas. Perono šalininkams rinkiminė kova bus apskunkinta, bet ar Argentinos demokratija dėl to sustiprės, lieka atviras klausimas.

Tas "bendradarbiavimas"

Po J. Miklovo pranešimo Bostone balandžio 6 d. buvo jam duota visokių klausimų. Tarp kitų dalykų jis buvo paklaustas, kaip jis žiūri į dabar kartais čia lietuvių aptariamą kultūrinį bendradarbiavimą su tarybine Lietuva?

Į tą klausimą inž. J. Miklovas atsakė sveikos nuovos samprotavimais. Taip vadinamą kultūrinį bendradarbiavimą sugalvojo ir kelia komunistai todėl, kad jis jiems būtų naudingas. Kitaip jie tokio dalyko ir nesūlytų. O ant bolševikų metamos meskerės pasikabina žmonės, kurie turi savų išskaiciavimų. Vienas ar kitas nori "pagarsėti" kaip, pavyzdžiui, toks šalčius, kitas gali turėti kitokių išskaiciavimų, bet lietuvių tautos interesai tokiems tipams tikrai nerūpi. Ir ką gi pakeistų mūsų tautos padėtį nuvykimas į Vilnių ar Kauną kokio nors Amerikos lietuvių choro, ar atvykimas iš Lietuvos vieno ar kito menininko.

Kultūrinis bendradarbiavimas komunistams visai ir nerūpi. Jų tikslas yra sukompromituoti, moraliai suniekininti ir padaryti jiems nepavojingą politinę emigraciją, uždaryti burnas tiems lietuviams, kurie savųjų ir svetimųjų tarpe vis kelia Lietuvos klausimą, vis priimena pasauliui Makvos ne-tėisėtą ir žiaurų šeiminkavimą Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose.

Komunistų režimas tiek pačioje Rusijoje, tiek pavergtuose kraštuose yra labai jautrus užsienio kritikai. Todėl nutildymas, demoralizavimas politinės emigracijos yra jų politinis siekimas, ir jie nesigaili net pasikaštyti, kad to tikslo pasiektų.

Taip į tą vadinamą kultūrinį bendradarbiavimą tegali žiūrėti ir kiekvienas politiniai galvojančias lietuvis. Kas leidžia save papirkti bet kokia okupantiška "malone," tas pats sau burną uždaro kalbėti prieš okupantišką režimą. "Bendradarbiautojai" yra politinės emigracijos likvidatoriai ir taip juos reikia vertinti ir traktuoti.

J. D.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvoja apie dovana savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkitas vėseliais \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielino "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielino "Penktieji metai", kaina \$6.00.

Peronas seniai jau nebe-

1963 METŲ KELEIVIS

KALENDORIUS

Jau išspausdintas ir siunčiamas užsisakiusiems

Kaip kasmet, Kalendoriuje yra svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata, arba atskirai. Kalendoriaus kaina palieka kaip buvusi — 75 centai.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — South Boston 27, Mass.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Zanavykų parengimas
kilniems tikslams

Šakių Apskritis Klubas balandžio 20 d. 7 val. vak. Vyčių salėje, 2455 West 47 Street, rengia didelį, idomų pavasario šokių vakarą. Kiekvienas geros valios lietuvis prašomas jame dalyvauti, nes visos vakaro pelnas bus skiriamas Lietuvos paviljonui įrengti pasaulinėje prekybos parodoje Chicagoje, Lietuvių Tautinių Šokių Šventei, įvykstančiai Chicagoje ir Amerikos Lietuvių Tarybai.

Šokiams gros Chicagoje gerai žinomas A. Ramonio šokių orkestras, veiks įvairiausių išgerimų baras, ir šeiminingas lauks su šilta, skania vakariene. Laimingieji laimės įvairių dovanėlių. Taigi, balandžio 20 d. niekur kitur, bet vykti tais keliais, kurie veda į Šakių Apskr. Klubą vakarą, nes čia tikrai jaukioje, pakilioje nuotaikoje praleisi laiką ir kartu paremsi minėtus mūsų visuomenės ugdymui kilnius tikslus.

Paroda Dariaus-Girėno
skridimui pagerbti

Šiomet sukanka lygiai 30 metų, kai mūsų varkiai sakalai — kpt. Stepas Darius ir lt. Stasys Girėnas savo transatlantiniu skridimu išgarsino Lietuvos vardą ir tuo pačiu užsipelnė Lietuvių tautos neužmirštamų simpatijų. Didvyriams pagerbti Lietuvių Filatelistų Draugija "Lietuva" Chicagoje rengia XI filatelijos parodą gegužės 25-26 dienomis Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave. Už išstatytus gausiausias ir vertingiausias filatelijos eksponatus bus paskirtos vertingos premijos. Pačią būdingiausią ir vertingiausią pereinamąją premiją įteikia kpt. Stepono Da-

riaus brolis Stanley Jucus. Šia paroda domisi ir jai premijas yra paskyrusios ir amerikiečių filatelijos organizacijos. Tikimasi, kad ir lietuviai savo gausiu atsilankymu parodai suteiks didelį šorį ir ją įvertins.

Chicago lietuvių operos
pastatymai

Chicago lietuvių opera kovo mėn. 30, 31 ir balandžio 7 d. Studebaker theatre, 418 So. Michigan Ave., pastatė "Cavalleria Rusticana" ir "Pajacai" operas. Operose pagrindines roles atliko rinktiniai lietuvių dainininkai, tad ir publika šiuos pastatymus labai vertina. Tikrai dideli nuopelnai priklauso Chicago lietuvių operos sąstato dalyviams ir operos pastatymus lėšomis parėmusiems tautiečiams. Lietuviški operų pastatymai yra tikra meno šventė, kurioje ne tik atsigauja žmogaus dvasia, bet ir prisipildo naujų meno vertybių. Lietuviai operą labai mėgsta, nes ji visus spektaklius vietos ne tik buvo išparduotos, bet dar jų ir gerokai pritrūko.

Sumažėjo lietuvių radijo
valandėlės

Chicagoje šiais metais sveltomis kalbomis leistos radijo valandėlės susilaukė tikrai skaudžių smūgių. Metų pradžioje vieni radijo stotiai perėjus į nęsų rankas, buvo pašalintos net veikiosios vokiečių, čekoslovakų, lenkų ir kitų tautybių radijo transliacijos.

Pastaruoju laiku dar viena radijo stotis atsidūrė nęsų kontroleje, ir iš čia pašalintos visos buvusios sveltomis kalbomis radijo programos. Šioje stotyje bus perduodama J. F. Budriko prekybos namų radijo valandėlė, kuri nutraukta prieš kelias savaites.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsiškiai pastatė "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienių ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojė pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam, jei įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdaraais kainą \$5.00; minkštais apdaraais — \$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Kovo 31 d. iš šios stoties paskutinį kartą atsisveikino su savo klausytojais lietuvių radijo valandėlė "Margutis". Šioje stotyje "Margutis" savo transliacijas turėjo ištisus 33 metus. Liūdnu atsisveikinimo žodžius paskutinį kartą pasakė "Margučio" radijo programų leidėja Lilija Vanagaitienė ir pranešėjas Algimantas Mackus. Dabar Chicagoje teliko tik viena lietuvių Sophie Barcus radijo šeimos valandėlė, kurią veda Aldona Barcus-Daukas ir jos vyras Feliksas.

Chicago "švariausias"
didmiestis

Chicago dažnai mėgstama vadinti laisvojo pasaulio lietuvių "sostine". Gal ir neklįstama, nes čia yra susibūręs tikrai didžiulis lietuvių skaičius, ir savo veikla jis toli pralenkia visas kitas lietuvių kolonijas. Mums, gyvenantiems Chicagoje, yra malonu girdėti, kad lietuvių remiamo miesto majoro R. J. Daley vadovaujama Chicago 4 metų bėgyje tris kartus iš eilės laimėjo švariausio Amerikos didmiesčio vardą. Tikrai, daugelis Chicago miesto vietovių tam įvertinimui atitinka, bet dėl dauguma yra tokioje padėtyje, kad neapsimoka net aprašyti, geriau padėti tašką ir tylėti.

J. J-tis

RAGINKIME VEIKTI
PRIEŠ KOLONIALIZMĄ

(E) Jungt. Tautos jau keli metai svarsto kolonializmo klausimus ir laisvo apsisprendimo teisių suteikimą svetimųjų valdomoms tautoms. Tuo tikslu buvo sudarytas ir veikia specialus komitetas (dėl laisvės, nepriklausomybės teisių suteikimo kolonialinėms tautoms). Šis komitetas trumpai vadinamas "Special Committee of 24", nes tiek jis turi narių.

Pagal gautas iš JAV žinias, numatoma, kad 24 Komitetas, kai baigs svarstyti senųjų kolonialinių kraštų laisvės suteikimo reikalus, imsis svarstyti kolonializmo klausimą Europoje. Reikalinga siekti, kad Komitetas ta kryptimi veiktų. Vienas iš priminimo būdų, tai laisvų ir prašymų siuntimas vadovaujantiems asmenims, šiuo atveju Komiteto ir jo Peticijų Pakomisės pirmininkams. Prašymus yra pasižadęsisios siųsti visų pavergtų tautų organizacijos ir veikėjai. Tačiau mūsų kovoje už Lietuvos laisvę yra tolygiai svarbu, kad mūsų organizacijos, veikėjai ir paskiri asmenys bei jų draugai taip pat siųstų galimai daugiau tokių raštų. Raštai galima siųsti angli, prancūzų ir ispanų kalbomis šiais adresais:

H.E. Ambassador Sori Coulibaly, Chairman
Special Committee of 24
United Nations
New York 17, N.Y.

ir
Hon. M. Mahmoud Mes-tiri, Chairman
Subcommittee on Petitions
Special Committee of 24
United Nations
New York 17, N.Y.

KOVOJA NELAIKU GIMUS

Santa Cruz, Cal., ligoninėje prieš laiką gimė Dorren Miller, kuri tesvėrė vieną svarą ir tryliką su puse uncijų. Kūdikis laikomas inkubatoriuje ir jau sveria 2 svarus ir 11 uncijų. Ar jai pavyks laimėti kovą dėl gyvybės, dar nežinia.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Aplankiau Rūkštelės parodą

Kovo 31 d. po Lietuvai Remti Dr-jos susirinkimo su V. Mitriku, J. Dvarecku ir M. Žemaitačiu nuvykome į Antano Rūkštelės parodą, kuri buvo Maironio parko patalpose. Ten susitikome Joną Pipirą, kuris mus su-

pažindino su dailininku. Kiek pasikalbėję ėjome pavėkslų žiūrėti. Rūgų gubos paunksmėje, Žiema Lietuvoje, Tėvynės laukai, Šienapjūtės metas ir daug kitų taip mielių širdžiai kūrinių kabojo ant sienų! Iš viso jų buvo 44.

Vėliau ten teko šnektelti su Alfonsu Kausevičiumi, Aleksandru Pridotku, Valteriu Pajėda. Parodoje teko matyti Juliją ir Bronę Sviklus, Zenkus, O. ir J. Dirveilius, Marcinkevičius, Jakubauskus ir daug kitų.

Išskrido į Havajus

Domicėlė Aukštikalnienė kovo 26 d. išskrido į Havajus pas savo brolių Joną Sabukonį. Ten žada pabūti kelias savaites.

Vasario 16-sios aukos

Vasario 16-sios minėjime viso labo surinkta aukų \$906. Išlaidų būta \$96, Amerikos Lietuvių Tarybai liko \$810. Taigi šiais metais surinkta daug mažiau, nes ir čia atsirado 110% patriotų buntaučių.

J. Krasinskas

BRAZILIJA

Paminėta Vasario 16-ji

(E) Minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 45-ias metines, vasario 16 d. įvyko specialios pamaldos Sao Paulo katedroje. Jas atlikė vyskupas, pasakęs tai dienai pritaikytą pamokslą. Katedroje buvo pilna lietuvių. Vasario 17 d. iškilmingame posėdyje pasakė kalbą konsulas A. Polišaitis, dar kalbėjo iš Kanados atvykęs PLB pirm. dr. J. Sungeila, Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pirm. J. Čiuvinas ir deputatas dr. M. Guglielmi. Minėję daly pasirodė Bendruomenės choras ir jauni m. tautinių šokių grupė. Vasario 16 d. išvakarėse įvyko priėmimas pas konsulą A. Polišaitį. Dalyvavo apie 60 asmenų — konsulų korpuso nariai ir lietuvių kolonijos bei spaudos atstovai.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskirti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

Floridai 450 metų

Kovo 27 d. sukako 450 metų, kai ispanas Ponce de Leon ją atrado. Kadangi tą dieną buvo Velykos ir gamtos žydėjimo metas, tai ir surastas kraštas pavadintas Florida.

Jos atradėjas Ponce de Leon dalyvavo Kolumbo antrojoje ekspedicijoje 1493 metais, kurios metu buvo atrasta San Juan Batista — dabartinė Puerto Rico sala. Jis apsigyveno Santo Dominiko saloje (dabartinėje Dominikonų valstybėje) ir į Ispaniją tik retkarčiais tenvažiudavo.

1508 m. jis įtikino San Domingo gubernatorių duoti jam 3 laivus San Juan Batista salai ištirti ir joje ispanams apgyvendinti. Beplaukdamas pagal jos šiaurės pakraštį, jis surado ilanką Porto Rico (vėliau pavadintą Puerto Rico), kas reiškia: gražus uostas. Vėliau ir visa sala pavadinta tuo vardu.

Už šitos salos užkariavimą ir joje pirmosios ispanų kolonijos įkūrimą Juan Ponce de Leon buvo paskirtas jos gubernatorium.

Karibų srities indėnų tarpe buvo plačiai paplitusi legenda apie Bimini kraštą, esantį į šiaurę nuo Puerto Rico. Ten esąs šaltinis, iš kurio tekas amžinos jaunystės vanduo.

Ponce de Leon nutarė surasti tą kraštą ir tuo tikslu išvykęs 1513 m. surado Floridą. Jis išlipo netoli tos vietos, kur dabar yra St. Augustine miestas, ir, kaip jau sakytą, tą kraštą pavadino Florida. Karalius paskyrė jį pirmuoju tos salos (pradžioje buvo manyta, kad tai sala) gubernatorium.

Jokio jaunystės šaltinio Ponce de Leon čia nesurado, bet jo ieškojimas tik pagreitino jo mirtį, nes 1521 m. buvo indėnų sužeistas nuodinga strėle ir grįžęs į Puerto Rico mirė.

Floridą vėliau tyrinėjo dar keli ispanai. 1562 m. čia atplaukė pirmoji prancūzų ekspedicija, o po poros metų ir antra. Ispanai kovėsi su prancūzais, pirmieji sugriovė St. John upės žiotyse prancūzų pastatytą tvirtovę ir pastatė savo tvirtovę St. Augustine, kuri laikoma seniausią nuolatine gyvenvietė, čia baltųjų žmonių įkurta. Ji buvo įkurta 62 metais anksčiau už pirmųjų piligrimų atvykimą į Massachusetts valstiją ir yra 42 metais senesnė už anglių įkurtą Virginijoj St. James miestą.

Ispanai, apsidirbę su prancūzais hugenotais (reformatais, Kalvino pasekėjais), porą šimtmečių valdė Floridą, nors anglai ir prancūzai vis mėgino joje įsitvirtinti. 1763-1783 m. Floridą faktiškai jau valdė anglai, bet vėliau Anglija ją grąžino Ispanijai, gaudama Bahama salas. 1819 m. Ispanija atsisakė Floridos ir už 5 mil. dolerių ją perleido JAV. 1845 m. Florida gavo valstybės teises.

Dabar Floridoj gyvena virš 5 mil. gyventojų, ir tas skaičius sparčiai didėja. Ji garsi savo paplūdimiais,

apelsiniais ir vynuogėmis.

Floridoj gyvena jau ir nemažai lietuvių. Didžiausią jų koloniją yra Miami, o kitos didesnės kolonijos yra St. Peterburge, Tampoj ir kitur.

Juan Ponce de Leon Floridą surado, ieškodamas amžinos jaunystės šaltinio, bet jis to šaltinio tenai neužtikio. Už jį apsukresnė buvo moteriškė, kuri St. Augustine mieste surado žemės sklypą su mažu šaltinėliu, jį nupirko ir paskelbė, kad tai yra tas jaunystės šaltinis. Lengvatikių visur ir visuomet netrūko, todėl ir tos moters skelbimu daug kas patikėjo ir tą vandenį pirkė. Ji praturtėjo, bet jos šaltinio vandenį gėrusieji jaunystės nesusigražino. Tas šaltinis tebeveikia ir šiandien, ir jis dar vis tebėra pelningas jo savininkams.

MIAMI, FLA.

Mano aciū

Nuoširdžiai dėkoju Miami vyrų kvartetui, kuris surengė tokį gražų koncertą mano jubiliejaus proga.

Dėkoju net iš St. Peterburgo atvykusiems Floridos Lietuvių redaktoriui Petriui Pociui su žmona, St. Peterburgo lietuvių choro ir klubo pirm. Louis Cepeliui su žmona ir visiems svečiams iš šiaurės ir vietiniams.

Aciū visiems, sveikintiems žodžiu ir laiskais, ypač Čiurlionio ansamblio vedėjui Alf. Mikulskiui ir jo žmonai, tenorui Ignui Hobitz su žmona, Vilniaus operos solistui Antanui Sodeikai su šeima.

Aciū vakaro solistams baritonui D. Adams ir jo dukrelei sopranui J. Gaines, sopranui Elzei Franz, laikraščiams už koncertą ir mano asmenį liečiančius straipsnius, aciū visiems, kurie prisidėjo prie šio koncerto.

Didelis aciū Julijai Verbeleni, kuri vadovavo programai ir pasistengė į koncertą sukviesti tiek daug malonių svečių.

Veronika ir Bronius
Nekraiai

Kanadoje iškasmą 90% visos nikelio gamybos, bet tos nikelio bendrovės centro valdymas yra New Yorke.

NAUJIENA

Keleivio administracijoje galima gauti ir šias knygas:

VLADAS NAGIUS-NA-GEVICIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Baly Matulionis, labai gražiai išleista, daug paveikslų, 374 psl., kaina \$6.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Leonard Valiukas, LITHUANIA LAND OF HER-ROES, 88 psl. teksto ir 96 psl. paveikslų, kaina \$4.75.

Dr. Kazys Grinius, ATSHIMINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

Iš pavergtos Lietuvos

Mirė V. Šliogeris

Sausio 29 d. Tytuvėnuose mirė 82 metų amžiaus Vaclovas Šliogeris, ilgus metus buvęs Šiaulių berniukų gimnazijos direktorius.

Velionis 15 metų išbuvo Sibiro katorgoje, iš kurios sugrįžo 1956 metais, bet jau nebesugrįžo jo žmona ir sūnus, kurie buvo kartu išvežti.

Velionis politikos darbo nederbo, jokiai partijai nepriklausė, kai komunistai užėmė Lietuvą, jau buvo pensininkas, gyveno savo ūkyje... ir vis dėlto buvo išvežtas į katorgą.

Mirė J. Damijonaitienė

Kaune sausio 17 d. mirė 82 metų amžiaus dantų gydytoja Julija Damijonaitienė. Kaune liko jos vyras Feliksas, o JAV duktė Giedrė Širmienienė, sūnus Kęstutis ir dr. Vytautas su šeima.

Ir jis nusipelnė

"Prezidentas" J. Paleckis "nusipelnė kultūros švietimo darbuotojo Garbės vardą" suteikė kažkokiam atėjūnui Nikolajui Domolazovui.

Skelbiama — jie "prašosi" išgabenti į statybas

(E) Per Vilniaus radiją ir spaudoje nuolat kartojama, kad lietuviškasis jaunimas pats prašosi išgabenti į statybas. (E) Per Vilniaus radiją ir spaudoje nuolat kartojama, kad lietuviškasis jaunimas pats prašosi išgabenti į statybas. (E) Per Vilniaus radiją ir spaudoje nuolat kartojama, kad lietuviškasis jaunimas pats prašosi išgabenti į statybas.

Minės Strazdelj

(E) Birželio 12 d. sukanant poeto A. Strazdo 200-osioms gimimo metinėms, tą sukaktį Lietuvoje rengs Rašytojų sąjunga. Patvirtintas jubiliejinis komitetas su T. Tilvyčiu — pirmininku ir 22 nariais, jų tarpe, be kelių rašytojų, ir partijos, valdžios atstovai, sveikieji kalbomis laikraščių redaktoriai.

Krito pusė paršelių

Tiesa Nr. 69 rašo: "Rokiškio rajono "Kazliškio" kolūkyje dėl blogos priežiūros pernai krito pusė visų gimusių paršelių. Ir šiemet padėtis čia ne geresnė. Paršeliai krinta, o priemonių prieaugliui išsibėgti neįsiima. Deja, čia ne vienas toks kolūkis."

Vilnius sulaukė 13-jo kino teatro

(E) Kovo mėn. Vilniuje pradėjus veikti, ilgai užsėdus statybai, naujam kino teatrui "Planeta" (su dviem salėmis), dabar sostinė bus 13 kinų, kuriuos kasdien aplanko 15,000 žiūrovų.

Juokdariai

Ką Maskva pasako, tas sventa visiems komunistams. Taip buvo Stalino laikais, taip yra ir dabar Chruščiovo valdant.

Stai Nikita nutarė, kad Pabaltijo žemės geriausiai tinka gyvulių ūkiui, ir visa spauda praplūpo garbinti tą Nikitos nepaprastą "išradimą", lyg niekas iki to laiko nebūtų žinojęs, kad jau nepriklausomajai Lietuvoi vyravo toks ūkis, tik visai žinanti Stalinas ir Chruščiovas jį sužlugdė.

Prekės užsiguli Lietuvos parduotuvėse

(E) Apie keistenybes prekyboje Lietuvoje kovo 1 d. per Vilniaus radiją pasakojusi Mažulienė pastebėjo, kad parduotuvėse ilgiau užsiguli Panevėžio linų kombinato audiniai — drobės suklebės, lininiai dekoratyviniai audiniai. Tačiau keista, kad Panevėžyje išaustos drobės pirmiausia keliauja į Vilniaus tekstilės didmenų bazę ir tik iš ten gabenamos į Panevėžio parduotuves. Šalia tų finansinių, biurokratinių keistenybių, esama ir kitokių: Panevėžio fabrikas "Nevežis" žiemą pirkėjams perslaugo šviežių spalvų vaikiškus kostiumėlius, o vasarą jų... trūksta. Vyriškų kostiumų fasadai nevykę, vienas į kitą visai panašūs, Kauno "Inkaras" kombinatas laikomas didžiausiu avalynės pramonės... konservatoriumi. Prieš 20 metų "Inkaras" pradėję gaminti moteriški botai ir dabar išleidžiami. Dėl įvairių trūkumų, brokų pasisako visos eilės įmonių darbininkai ir viršininkai.

Belieka pritarti Chruščiovo planui

(E) Jau įprasta, kad visi naujieji partijos, valdžios patvarkymai, nurodymai ar paraginimai būtinai Lietuvos (ir iš viso Sovietijos) gyventojų turi būti priimti ne tik su susidomėjimu, bet ir pritarimu. N. Chruščiovui partijos prezidiume išskelbus rad. žemės ūkio specializavimo klausimus (gyvulininkystės ūkį stiprinti Lietuvoje ir kt. srityse), dabar respublikos gyventojams per spaudą, ypač per radiją, kama į galvas, kad atsirandantis naujos galimybės gaminti žymiai daugiau pieno, mėsos ir kitų gyvulininkystės produktų. Norima pasiekti dar labiau išplėsti kurūzų, žirnių, pupų, cukrinių runkelių plotus, nes norima gauti daugiau ir geresnio pašaro gyvuliams. Su pašarais Lietuvoje nevyksta, todėl varovai įpareigojami sąmoninti kolchozininkus, gielant drauge jiems giesmelę ir apie galimybę gauti "didesnes pajamas".

Prekės išsimokėjimui — populiaros

(E) Lietuvoje prekės kreditas išsimokėjimui pradėtos parduoti 1959 metų rudenį. Per Vilniaus radiją pastebėta, kad per metus toji priemonė Lietuvoje virtusi madinga — per tą laikotarpį žmonės įvairių prekių kreditan buvo įsigiję už daugiau kaip 25 mil. rublių. Pirkimas kreditan, palyginus su 1960 m., pakilęs beveik 3 kartus. Kreditan įsigijimo tvarka tokia: prekės įsigija-

mos per valstybinį ir Lietuvos sąjungos prekybos tinklą. Bendroji pirkinių suma per metus neturi viršyti darbininko ar tarnautojo 4 mėnesių atlyginimo. Už prekes atsiskaitoma per 6-12 mėnesių, pirkėjas privalo iš karto sumokėti 20-25% perkamosios prekės kainos. Likšiol kai kurios siuvyklos gamino išsimokėtinai įvairius, prastės rūšies, drabužius. Šiais metais jau žadama leisti kreditan įsigyti ir brangesnių vilnonių audinių.

Naujakurio vargai

Skaitykite, ką pati Vilniuje leidžiama Tiesa (Nr. 73) rašo apie naują butų gavusių "malonumus". Skaitydami išdėmėkite žodžius: "...panašūs reiškiniai nuolat kartojasi".

"Pagaliau sulaukiau. Kauno miesto vykdomasis komitetas pranešė, kad butas paskirtas, galima kraustyti."

Nustatytu laiku naujakuriai susirinko prie naujo namo. Kai kurie atvyko su manta ir šeiminėmis. Spiginos šaltis, bet į namus neleidė. Girdi, miesto architektas kažkur užgaiso. Dešimtys žmonių — seneliai ir vaikai — turėjo šalti, laukdami vieno asmens, kurį namų valdybos darbuotojai tik po ilgų ieskojimų tesuradė.

Gavome raktus, įžengėme į butus. Atrodė, viskas tvarkingai. Tačiau namų valdytojas įspėjo, kad yra neužbaigtų darbų, kuriuos statybininkai artimiausiu laiku žada užbaigti.

Deja, tie darbai užsitiesė. Gyventojams įsikūrus, pradedo įvairios bėdos. Pirmą naktį nustojo šildyti radiatoriai. Netrukus dingio vanduo, o po to sprogo kanalizacijos vamzdžiai. Nešvarus vanduo užtvindė rūšis, kuriame jau buvo sukratus gyventojų buvęs ir daržovės. Vandens klanai rūšyje tebesilaiko iki šiol.

Kažkoks jaunas monteris pasiūlė kiekvienam bute įrengti elektros skambutį. Bet štai anksti rytą tas skambutis pradėjo keistai žirzti, o paskui, nors jo niekas nepašalino, garsiai skambėti. Įsidienojus nutilo, matyti, išsijosi, o naktį vėl pradėjo skambėti. Ir ne viena bute, bet ir kaimyniniuose. Teko nuplauti laidus.

Vasario 9 d. užgeso elektros. Pagal iškviestą atsilankė net keturi elektromontieriai, bet neįstengė sutaisyti. Penktas elektrikas tris dienas ieškojo gedimo priežasčių ir sutaisė, bet perspėjo, kad turime labai atsargiai naudotis šviesa, nes laidai ologi, nutiesti nerūpestingai ir, gedimui pasikartojus, gali tapti kirsti lubas ir ten iškoti pažadintų vielų.

Sename bute turėjau telefoną. Man, nors senam ir pensininkui, tačiau dar neįėjusiam į rikiuotės, telefonas labai reikalingas. Tačiau telefonas neperkeliamas: sako, nėra požeminio kabelio. Keistai atrodo: tarp ryšių kontoros ir statybinių organizacijų buvo nuturėję ryšiai, ir negalima buvo savo laiku susitarti dėl kabelio nutiesimo.

Keista, kad namuose, kuriose įsikūrė 32 šeimos, neįrengta nei skalbykla, nei baldinių džiovyklų. Namų šeimininkės ne veltui susirūpinusios, kur jos džiovins skalbinius. Nejaugi kamburiuose? Kai kuriuose butuose ir dabar sienos drėgnos.

KOMUNISTŲ APSAUDYTAS LAIVAS

Tai tas Floridian laivas, kurį tarptautiniuose vandenyse netoli Kubos apsaudė sovietų spausminis lėktuvas, nors laive iškelta vėliava aiškiai rodė, kam jis priklauso.

Chruščiovo nekaltybė

ANDRIUS VALUCKAS

(Tęsinys)

To meto žinomas sovietinis rašytojas M. A. Solochov, rizikuodamas savo gyvybe, kaip drąsus kazokas, 1933 m. pasiuntė Stalinui protestą laišku, nekaldamas ramiai žiūrėti, kaip kankinami, žudomi ir išniekinami Domo srities valstiečiai, atimant iš jų paskutinį kąsnelį ir paliekant bado mirčiai, bet ne Chruščiovą — jis aklaui pritarė Stalino, Politbiuro ir CK užimtai negailėstingai linijai, o Buchariną su Rykovo jis išandien tebekeikia.

Kada Politbiuro narys Postyšev reikalavo iš Stalino paleisti nekaltai suimtus Ukrainos komunistų partijos veikėjus, tai Chruščiovas atkakliai ir patogiai tylėjo, pakodamas komunistiniam kruvinam aukurui savo artimiausius draugus. Jis nebandė ginti nei vėliau suimto ir nukankinto Postyšev, nei Voznesensko, nei Kuznecovo, nei vieno kito suimto komunisto, nors jis ir žinojo, kad jie yra nekalti. Jis išdidžiai ir bailiai nusisukdavo nuo sušaudytų draugų našlių ir našlačių, kurie išbadėję elgetavo gatvėse, maldaudami išmaldos... Ne, jis gelbėjo ir saugojo tik savo kailį...

Chruščiovas puikiai žino, kad Stalinas vienas regalėjo tiek daug žmonių suimti, tardyti, teisti ir savo ranka sušaudyti. Kas nors turėjo jam padėti. Pirmiausia, kas nors turėjo juos įskusti, o tais skundikais buvo komunistiniai auklėtiniai, kaip gydytoja Tomašuk, kuri įskundė savo draugus ir mokytojus gydytojus. Kariuomenėje gi tais skundikais buvo politruks, kai, o Chruščiovas buvo vienas.

O kas bus po to, kai kelis kartus bus išdžiovinti skalbiniai?

Tiesa, nesklaidumai iš pradžių atrodė labai baisiai, pamažu nyksta, ir dėl to reikia padėkoti namų komendantai N. Maksimovai, kuri atsidėjusi tvarko naujakurių reikalus. Bet vargų gyventojams iš viso nebūtų tekę patirti, jeigu naujus namus apgyvendintų tik visiškai užbaigtus. Panašūs reiškiniai jau nuolat kartojasi mieste. Kada gi bus pasimokyta iš klaidų?

T. Šuravinas, LTSR nusipelnęs mok.

yra Politbiuras? Kur yra vyriausybė? Ką ji daro ir kuo užsiima? Apie juos filme nieko nėra. Stalinas veikia už visus, jis su niekuo nesitaria, jis neklauso ne vieno patarimo. Viskas parodyta tautai klaidingose šviečioje. Kodėl? Norint apgaubti staigią garbę, priešingai faktams ir priešingai istorinei tiesai."

Taip, teisinga, bet lygiai tas pats galima pasakyti ir apie Chruščiovo kalbą, kada jis visas kaltes nori suversti ant vieno Stalino pečių, ir mes, sekdami Chruščiovo pavyzdžiu, galime pagrįstai paklausti:

O kur yra saugumo organai? Kur yra Politbiuras? Ar yra Centro Komitetas? Ar yra vyriausybė? Kur yra Chruščiovas? Ką jis veikė ir kuo jis užsiėmė? Kodėl? Todėl, kad Chruščiovas nori viską parodyti klaidingą šviečioje, apgaubti tautą ir komunistų partiją, prasielkdamas ir su faktais ir su istorine tiesa.

Yra keleta tos kalbos vietų, kurios Chruščiovą net apkaltina labiau už patį Staliną. Tai vietos, kurios liečia Molotovą, Vorosilovą, Zukovą ir Bulganiną.

Stai ką, kalbėdamas apie Vorosilovą, Chruščiovas pasakė:

"Tegul Klement Jefremovič Vorosilov, mūsų mielas draugas, randa reikalingos drąsos parašyti teisybę apie Staliną, tarp kitko jis žino, kaip Stalinas kovojo 1919 metais."

O kitoj vietoj dar papildė: "Dėl savo nepaprasto palinkimo įtarinėti Stalinas žaidė ir tokiu absurdišku ir kvailu įtarimu, kad Vorosilovas buvo anglių šnipas. Tikrai, anglių šnipas. Jo namuose buvo įtaisyti specialūs aparatai klausyti, kas buvo kalbama."

Bet tas "mūsų mielas draugas" Chruščiovas buvo pravartytas ar tik ne dėl to, kad jis vis tebėra įtariamas anglių šnipu, ar kad Chruščiovas jo namuose įtaisė dar geresnį nusiklausymo aparatą...

Pasikalbėjime su Stalinu Chruščiovas, esą, taip gyręs Zukovą:

"Pažįstu Zukovą seniai, jis geras generolas ir geras kariuomenės vadas."

Bet, girdi, anot Chruščiovo: "...po karo Stalinas pradėjo kalbėti apie Zukovą visokių niekų... norėdamas nuvertinti maršalo Zukovo vaidmenį ir jo karių talentą."

Štai kokiais gražiais ir šiltais žodžiais atsiliepė apie maršalą Zukovą Chruščiovas. Už tuos gražius žodžius:

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikštai viršeliasis kainą \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršeliasis su abiejų dalių vardynu kainą \$5.00.	
Perkant abi dalis kainą tik	\$6.50
Dan Kuraičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiškais. Kaina	\$3.00
Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik	\$2.00
Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl. ... 50 cent.	
Cicagietės Įspūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoje 95 puslapiai, kaina	\$1.00
Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina	\$1.00
M. Zoščenkos Satyrinės novelės, vertė Jonas Valaitis 196 puslapiai, kaina	\$2.00

Zukovas išgelbėjo Chruščiovą, kai Politbiuro dauguma pasisakė už Chruščiovo pašalinimą iš valdžios. Bet kas atsitiko? Atsitiko tai, kad Chruščiovas pašalino maršalą Zukovą ir staliniskai nori nuvertinti jo nuopelnus...

Apie Bulganiną Chruščiovas toje kalboje taip išsireiškė:

"Esant tokioms sąlygoms, aš lažnai pasiūlyčiau su N. A. Bulganinu. Kartą, mudviem važiuojant automobiliu, jis pasakė: — Kartais yra taip, kad žmogus nuvyksta pas Staliną, jo kviečiamas kaip draugas, o kai jis sėdi su Stalinu, jam darosi neaišku, ar jį dabar pasiūsi namo, ar į kalėjimą."

Ar tą pasikalbėjimą su Bulganinu Chruščiovas, kaip ištikimas partijos narys, pranešė Stalinui, tegalėtų pasakyti tik nužudytasis Berija, bet kad po vieno draugiško pasikalbėjimo su Chruščiovu Bulganinas išlėkė iš valdžios, tai yra visiškai aišku...

Tiesa, Chruščiovas tų žmonių — Molotovo, Vorosilovo, Zukovo ir Bulganino — dar fiziškai nesunaikino, bet ir Stalinas pradžioje tebuvo nuteisęs Zinovjevą su Kamenevu tik trumpomis kalėjimo bausmėmis, o teroro siautėjimas tepasidėjo ūkiško suirimo metu, kai kolektyvizacija sukėlė badą.

Chruščiovas taip pat turi kuo nors pateisinti ūkiškus nepasisekimus, todėl šaudo liaudies spekuliantus ir išaikvotojus, kad jie būtų Chruščiovo ūkiškų klaidų atpirkimo ožai. Bet sunku tikėtis, kad ilgesniam laikui užtektų tų spekuliantų, o tuomet ir Chruščiovui beliks Stalino pramintas kelias: sabotažnikai, liaudies prieštai, partijos išgamos, nacionalistai ir užsienio šnipai bei diversantai...

RAŠYTOJAI CIA IR PAVERGTŲ LIETUVOJ

Rašytojas Benys Babrauskas Kultūros Kongreso Literatūros sekcijoje skaitė pasakaitą "Lietuviai rašytojas Amerikoje ir jo knyga", kuri išspausdinta Aidų žurnalo Nr. 3. Joje prelegentas pasakė, kad Lietuvoje per 15 metų (1946-1961) lietuvių grožinės literatūros išleista viso labo 191 knyga, iš jų poezijos 79, prozos 84 ir dramų 28.

O už Lietuvos ribų gyvenantieji lietuvių rašytojai per tą patį laiką išleido 289 knygas, iš jų poezijos 118, prozos 169 ir dramų 10.

Taigi pavergtoje Lietuvoje, kame rašytojams už jų aštus monokamos algos ir prangūs honorarai, grožinės literatūros veikalų išleista beveik visu šimtu mažiau, negu jų išleido laisvuose valstybės gyvenantieji lietuvių rašytojai.

Be to, reikia dar atsiminti, kad tenykštė grožinė literatūra daugumoje tėra tik pagražinta komunistinė propaganda.

KAS KUO PASIŽYMI

Anglų žurnalas Economist rašo, kad Prancūzija užima pirmąją vietą vaikų nusikaltimais, Japonija — savijudybėmis, JAV — skyrybomis, Austrija — nesantuokinių vaikų skaičiumi, Švedija — išgeriamas degtinės, o Vakarų Vokietija — išgeriamo alaus kiekiu.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Alou, Maik! Ar žinai, ko aš šiandien pas tave ateinu?

— Nežinau, tėve.

— Ateinu ant rodos.

— Lietuviskai pasakius, ateini pasitarti.

— Jes, vaike, turim tartis, kas daryti, ba mums gali būti blogai.

— Kodėl?

— Nu, ar tu nematai, kas darosi? Mūsų valdžia, kuri pernai darė Kubon invaziją, norėdama nuversti Chruščiovo kamerotą Kastrą, dabar persivertė ragožium ir pasidarė lyg ir Chruščiovo vačmonu: ji vaktuoja Kubos salą, kad revoliucionieriai negalėtų iš Amerikos tenai nuplaukti ir tą barzdota galvariežą apšaudyti. Ne tik tai pats Vašingtonas vaktuoja Kubą, ale įprašė ir Angliją ir kitus kraštus, kad tokius revoliucionierius ant marių gaudytų ir areštuotų. Jau du šipū sugavo su ginklais ir revoliucionieriais.

— Visa tai tiesa. Bet kodėl tėvas manai, kad dėl Kubos galėtų būti ir mums blogai?

— Tą nesunku išfigeriuot, Maiki. Jeigu mūsų Vašingtonas taip nusileido Chruščioviui Kubos biznyje, tai nerorės pyktis ir dėl Lietuvos. O jeigu pyktis nenorės, tai geruoju Chruščiovo iš Lietuvos neišpašolvonysi. Tai ve, Maiki, dėl ko mums gali būti blogai. Visi mūsų poteriai nueis niekais.

— Tas irgi tiesa. Bet ką tėvas norėtų daryti?

— Aš, Maiki, norėčiau, kad mūsų Vašingtonas būtų krabresnis ir nedrebintų kinkom, kada tik Chruščiovas pakelia kumštį ir išsizioja rėkti. Ve, kažin kas puskėlėjo iš pistaliato į sovietų laivą, ir Chruščiovas raidavei suriko, kad Amerika jam užmokėtų už tai. Bet kai jo raplenai, pakildami iš Kubos, apšaudė du mūsų karo laivus, tai Vašingtonas nepakėlė jokio lermo. Jeigu aš būčiau Amerikos prezidentas, tai raidavei pasiųčiau savo raplenus, kad paleistų 100 bombų į Havanos miestą, kur Kastras šaiposi iš Amerikos bailumo. Tai, vot, Maiki, ką aš padaryčiau.

— Bet tėvas užmiršti, kad ir Sovietų Rusija turi bombų. Iš Kubos jos tuojau pradėtų lėkti į Washingtoną.

Kas būtų tada?

— Maiki, aš nemislinu, kad Chruščiovas turėtų tiek atvogos. Kai Amerika tyli ir nusileidžia, tai jis rėkia ir gąsdina. Ale vainos jis bijo, ir dėl Kubos jis tokios kvailystės nepradėtų. Kas jam iš Kubos, kur nėra nei duonos, nei mėsos? Jei tik Amerika vyriškai prieš jį atsisotų, jis raidavei nutiltų.

— Kažin, tėve, ar nutiltų? I Kubą jis įlindo ne mėsos ir duonos ieškodamas, bet norėdamas tenai įsitvirtinti karui prieš Ameriką. Jis gerai supranta, kad dabartinis šaltasis karas nieko neišspręs ir jis negali amžinai tęstis. Priešingumą tarp komunizmo ir kapitalizmo turės spresti atominis karas.

Tokiam karui Rusijai būtina reikalinga Amerikos pashonėje Kuba. Per didelį savo apsilėdimą ir neapdairumą Amerika leido rusams Kubą pasiimti, ir jau be karo jų iš tenai neiškraptys, tėve. Dabar tai pamatė ir Washingtono vadai, todėl jie daro, ką galėdami, kad neišprovokuotų karo. Dėl to ir kubiečiai partizanai, kurie veikė iš Amerikos pakraščiu, tapo suvaržyti. Iš tikrųjų, jų spūradžiški Kubos pakraščiu, puolimai ir apšaudymai buvo tuščias darbas. Juk Kastro diktatūros tuo būdu nenuvers. Priešingai, ją tik daugiau sustiprinsi, rusai prigabens dar daugiau ginklų Kastrui gintis. Tai viena priežastis, dėl kurios Kenedžio valdžia ėmėsi saugoti Kastro Kubą nuo partizanų kų žygių. Bet yra ir kita priežastis, kurios viešai niekas neskelbia ir kurios daugelis nesupranta.

— O kas tas?

— Tai yra būsimeji prezidento rinkimai, tėve.

— O ką rinkimai gali turėti bendra su Kuba?

— Labai daug, tėve. Jeigu dėl Kubos kiltų Amerikai karo pavojus, šios šalies žmonės pradėtų kaltinti demokratų partiją galėtų pralaimėti rinkimus. O pralaimėti prezidento rinkimus Amerikoje bet kuriai partijai reikiška skaudų smūgį, beveik katastrofą, nes tada tūkstančiai jos valdininkų ir tarnautojų sluojami iš šiltų ir minkštų vietų laukan.

— Bet rinkimai dar toli,

Maiki.

— Tėvas nesupranti Amerikos politikos. Čia politikieriai pradeda daryti planus ir ruošti rinkimams nuo tos pat dienos, kai jie užima vietas. Ir jie ruošiasi, organizuojasi visą laiką iki sekančių rinkimų. Jie daugiau rūpiasi savo politika, negu savo tarnyba.

— Tai kodėl aš to nematau?

— Matyti tėvas matai, bet nesupranti, ką tai reikiška, nes tai daroma labai gudriai, pridengiant savo tikslus gražiais, nekaltais šūkiais. Štai, iš Romos yra paleistas šūkis, kad tarp religijų reikia ieškoti vienybės. Ir Amerikoje jau daromi dvasiškų susirinkimai ir rašoma spaudoje, kad katalikai turi remti protestantus, o protestantai katalikus. Tėvas šį sąjūdį gali aiškiai matyti, tačiau nesupranti, kad tai daroma politiniais sumetimais, kad ateinančiais prezidento rinkimais protestantai uoliau remtų kataliko Kenedžio kandidatūrą, negu jie rėmė pereitais rinkimais, nes tada jis vos tik kelias balsais praėjo, nors ir tada popiežius buvo prisidėjęs.

— Uskizumi, Maik, pasikalbėsime kitąkart. Dabar man reikia eiti tabako nusipirkti.

VELYKŲ DOVANOS

Kai galvosite apie Velykų dovanų pirkimą savo artimiesiems, atsiminkite, kad lietuviška knyga yra vertingiausia dovana. Tokių dovanų galite gauti Keleivio administracijoje.

NAUJAUSIOS KNYGOS

RUDENS LAPAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įršta, kaina... \$2.50.

MURKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina... \$1.80.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina... \$2.00.

LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštai viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina... \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl., kaina... \$1.00.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 446 psl., kaina... \$5.00.

VIENTISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

TOČU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina... \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kietai viršeliai, kaina... \$3.50.

VEIDU PRIE ŽEMĖS, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

Maikio kraitis

Mūsų skaitytojai, atnaujindami prenumeratas, atsiuntė Maikiui su Tėvu dovanų:

Bostono Sandaros Moterų Klubas \$25.

Dr. J. Landzius-Seymour, So. Boston, \$10.

J. Petniūnas, Richmond Hill, N.Y., \$4.25.

Po \$2.25: A. Gaidukas, Chicago, Ill., J. Ratkelis, Culver City, Calif., J. Malinauskas, Camden, N.Y.

Po \$2.00: J. Balchūnas, Maple Shade, N. J., A. Duobienė, Wellston, Mich., P. Bukis, Miami, Fla., Zellej, Omaha, Neb., P. Čeponis, Kecoughton, Va.

T. Subačius, Montreal, Canada, \$1.75.

Ig. Kasperas, N. Y., \$150.

Po \$1.25: A. Butkeraitis, Philadelphia, Pa., J. Purėnas, Richmond Hill, N.Y., J. Mickūnas, Chicago, Ill., P. Bruskin, Chicago, Ill., P. Mekšrūnas, Montreal, Can., Churlienė, Patenburgh, N.Y., W. Mikonis, Rochester, N.Y., V. Repečka, St. Petersburg, Fla., J. Urbas, Westfield, Ind., J. Daržinskas, Mt. Clemens, Mich., P. Sabalis, Richmond Hill, N.Y., J. Guzauskas, Waukegan, Ill., A. Limonis, Sharon, Pa., J. Domantas, Worcester, Mass., P. Kavaliauskas, Albuquerque, N. M., K. Blonskis, Scranton, Pa., W. Wasilauskas, Watertown, Conn.,

Po \$1.00: V. Vaičiūnas, Watertown, Conn., A. Miklovaitis, Cicero, Ill., W. Urban, Brooklyn, N.Y., Sugintienė, Detroit, Mich., I. Greblūnas, Pittsburgh, Pa., J. Palubinskas, Montreal, Can., E. Cecilis, St. Petersburg, Fla., C. Petrauskas, Rosindale, Mass., B. Mankus, Muskegon Hgts, Mich., P. Tumėnas, Brooklyn, N.Y., J. Krusinskas, Brooklyn, N.Y., I. Muzikewich, Manchester, Conn., P. Mačys, Woodhaven, N.Y., J. Pilky, W. Hartford, Conn., C. Banylis, Delhi, Ont., Can., S. Matelis, Baltimore, Md., W. Bružas, Ft. Will., Ont., W. Alukonis, Hudson, N. H., A. Laur, St. Petersburg, Fla., J. Mackonis, Moundsville, W. Va.

Po \$0.75: T. Supinsky, Shadyside, Ohio, A. Gausas, Leamont, Ill., Mrs. Thompson, Bridgeport, Conn., J. Navickas, Brooklyn, N.Y., K. Yushko, St. Petersburg, Fla., A. Zalkowski, Jersey City, N.J.

Po \$0.50: Gaspariūnas, Lawrence, Mass., J. Tunkūnas, Gardner, Mass., P. Budreik, Verun, P.Q., Canada, F. Kaupienė, Brooklyn, N.Y., J. Arminas, Australia, M. Carsius, Omaha, Neb., Gumauskienė, Bristol, Pa.

Po 0.25: P. Petronis, Central

Falls, R.I., A. Gudaitis, Chicago, Ill., Ruikauskienė, Philadelphia, Pa., B. Jesuramskas, Cleveland, Ohio, A. Algiminas, Chicago, Ill., A. Iudokas, Dover-Foxcroft, Me., J. Kamar, Detroit, Mich., B. Stanikas, Luzerne, Pa., A. Barkauskas, Kulpmont, Pa., F. Rigiis, Lake Worth, Fla., A. Kalashnikov, Hartford, Conn., Pugliene, Brooklyn, N.Y., A. Basis, Moline, Ill., J. Mickevičius, Rumford, Me., V. Martinaitis, Manistee, Mich., P. Kadas, Woodhaven, N.Y., J. Bunevich, Canonsburg, Pa., C. Mikėnas, Kenosha, Wis., P. Urbonas, Sioux City, Iowa, A. Dapkus, Philadelphia, Pa., Linkevičienė, Exeter, N.H., J. Bart, Johnston, R.I., J. Jesulevičius, Waterbury, Conn., S. Tower, So. Woodlee, Ont., Can., F. Masteka, Brockton, Mass., L. Shaltman, Hartford, Conn., P. Spurgis, Branch, Mich., J. Burniauskas, Baltimore, Md., K. Geanchus, Gary, Ind., A. Mačiulaitis, New Haven, Conn., J. Becker, Hartford, Conn., L. Wenchus, Miami, Fla., J. Stankus, E. Hampton, N.Y., J. Lukošius, Philadelphia, Pa., P. Kondratas, Baltimore, Md., G. Ablačiūnas, Chelmsford, Mass., Ališauskienė, Chicago, Ill., B. Gedwillas, Thomas, W. Va., A. Sidabras, Warehouse Pt., Conn., V. Klibas, E. Arlington, Vt., F. Insauskas, Bruce, Wis., J. Krasiński, Worcester, Mass.

Visiems atsiuntusiems laikraščiai paramos tariai širdin ga ačiū!

Keleivio Administracija

NEPATINKA TEISYBĖ

(E) Neseniai Maskvos "Izvestijų" dienraštis puolė žinomą latvių veikėją išeivijoje, vid. Rytų Europos Kraštų Socialistų Unijos vicepirmininką ir Latvijos Socialdemokratų Partijos pirmininką dr. Bruno Kalniņš, jį pavadindamas "latviškų judavikų vadeiva." Politiko puolimas susietas su Švedijoje pasirodžiusia Rusijos istorija (švedų k.) ir Sovietų Sąjungos partijos bei valdžios santvarkos aprašymu. Dr. Kalniņš dar puolė latvių laikraštis Rygoje ir švedų komunistų organas "Nidak". Dar nuomonių apie vadovėlį (jame yra ir Kalniņš medžiaga) paskelbė dienraštis "Stockholms Tidningen". Vadovėlis palankiai įvertintas švedų spaudos daugumos ir Švedijos universitetuose naudojamas kaip mokomoji priemonė.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsakyti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromas kariškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprius, diplomatai ieško taktininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apsakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems giminaiciams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 E. Broadway —:— So. Boston 27, Mass.

SVEDŲ SVENTĖ

Svečiai mini 325 metų sukaktį nuo išsikėlimo į šį žemėną. Svedų karalaitis Bertil (vidury) stovi Wilmingtone, Del., prie 325 metų senumo patrankos, kuri buvo viename iš dviejų pirmųjų atplaukusių į Delaware svedų laivų. Kairėj Wilmingtono majoras, o dešinėj Delaware vicegubernatorius Eugene Lamot.

Dar apie rusinimą

J. VLKS

Keleivio Nr. 12 rašiau kaip varomas pavergtoj Lietuvoje rusifikacijos darbas, ir daviau ištrauką iš Tarybinės Mokyklos, kaip Lietuvos jaunimas nutautinamas.

O štai tuo pačiu reikalu kovo 26 d. Vilniaus radijo pranešimas (Lietuvos laiku 9:50 val. ryto)—Valandėlė mažiesiems:

"Labas rytas, vaikai, visus kviečiame prie radijo imtuvų pasiklausyti Visgopo ir Suchotino pasakojimo "Gyvenimas—kova".

Tu gimei šalyje, kur žmonės nesikirstomi į baltuosius ir juoduosius, į neturtingus ir turtuolius. Mūsų šalyje yra vaikų lopšeliai ir darželiai, mokyklų-internatai. Tu lankai mūsų mokyklą ir girdi, kaip vyresnieji sako: "mūsų gamykloj, mūsų fabrike, mūsų kolūkyje" ir t.t. Tau atrodo, kad kitaip ir būti negali. Bet yra šalių, kur gyvena žmonės ir kurie sako: "mano gamykla, mano žemė, mano namai". Ten turtingųjų saujelė išnaudoja milijonus vargšų. Tokia neteisybė jau seniai piktna si pažangūs žmonės. Jau šimtas metų, kaip jie pradėjo kovoti prieš išnaudojtojus kurie turėjo kitų žmonių sąskaita. Žmonės aiškina, įrodinėja, kad nelygybė yra. Vokiečių filosofas Karolis Marksas pirmą kartą pasakė: "Pasaulį reikia ne aiškinti, bet jį pertvarkyti."

Ir mokslininkai įrodė, kad proletariatas gali ir privalo sukurti valstybę, kurioje būtų panaikintas žmogaus išnaudojimas. Taip ir įvyko. Praėjus 34 metams po K. Markso mirties, V. Lenino vadovaujami Rusijos darbininkai įvykdė revoliuciją ir įkūrė darbininkų ir valstiečių valstybę. Dabar šalių, kuriose valdžia priklauso darbo žmonėms, yra daugiau, jų jau yra visa socialistinė didelė stovykla. Šiandien mes papasakosime apie vieną įsmyčiausių kovotojų už komunizmą, apie žmogų, pašventusį savo gyvenimą kovai už žmonių laisvę, lygybę, laimę ir brolybę—Fridriką Engelsą.

Tai gi, valandėlė skirta mažiesiems. Ir jiems nutylėta, kad tas pranešimas paimtas iš rusų autorių, ir nepasakyta, kad tai vertimas iš rusų kalbos.

O kodėl tai nutylėta? Ma-

ykite, tada būtų sunku apieiti be žodžio lietuviai, Lietuva, lietuvių kalba.

O dabar mažiesiems visai nejučiomis pakista, kad jo tėvynė yra Rusija ir tos Rusijos darbininkai įvykdė tą revoliuciją.

Faktiniai ne revoliucijos būdu sovietinė santvarka įgyvendinta Rusijoje, bet smokso, smurto keliu. Ir toms apgaulingomis priemonėmis bolševikai valdžioje įsigalėjo, panaikino žodžio, spaudos, susirinkimų laisvę. Kartu ir teisę darbininkams laisvai organizuotis, teisę streikuoti, nepriklausomai savo luomo reikalus tvarkyti.

Galop, buvusį Rusijos valstiečių-vieton dabar įveda kolchozinę žemės valdymo sistema, ir tas buvęs valstietis dabar paverstas dūsniu valdžios įrankiu—beždžiu, beteisiu. Toji naujoji žemės darbo sistema labai panaši į buvusią baudžiavą. Buvusių carinių cičuninkų vietoj dabar išuglyta naujoji klasė—raudojoji biurokratija. Buvusios buržuazijos, dvarininkijos rietoje dabar išdygo komunistų partija, kurios nariai aip pat naudojasi įvairiomis lengvatomis, kokių turėo ir carinės Rusijos dvarininkija, miesčionija. Sovietų santvarkoje darbininkai aip pat yra beteisiai, kokie jie buvo ir carinės Rusijos metais.

O kas sukurta naujo?

Nauja yra komunistinė vergija, kuri pavadinta perauklėjimo stovyklomis ar kitais vardais. Toji baudžiava yra aprašyta H. Tautvaisienės knygoje "Tautų kapiynas Sibiro tundroje" ir Čipro Bielinio knygoje apie Sovietijos vergų atsiradimo istoriją, vergų darbą, jų padėtį ir t.t. Toji knyga jau šiomis dienomis turi pasirodyti.

Visa tai sumetus, komunistai mažiesiems per akis meluoja, kad Sovietų Sąjungoje jau nebėra klasių ir žmonių išnaudojimo. Jei seniau carinėje Rusijoje darbo žmonės buvo negalėjęs kapitalistų ir dvarininkų išnaudojami, bet jie dar turėjo būdų gintis, kovoti dėl teisingesnės santvarkos įgyvendinimo, tai dabar tos galimybės iš jų atimtos, nes sovietijoje Rusijoje teliko tik vienas ir vienintelis (Nukelta į 2-ą psl.)

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VIENUOLIS

Samdinė Alena

Iš atsiminimų
(Tęsinys)

Rytojaus dieną anksti rytą Lukošienė, nesulaukdama iš budėjimo grįžtančios savo mergos, pati nuėjo pas Papievių jos keltų. Įėjusi į ryčion, rado abi budėtojas miegančias.

— Razalio, kelkis, žiūrėk, jau kuris metas: ir karvės nemelžtos, ir pečius nepakurtas, ir laukan reikia eit, — pažadino ji savąją mergą.

Razalio šoko nuo suolo, nubudo ir kita budėtoja, ir abi nustebo, kad jau rytas.

— Kol tu manęs nepakėlei po pirmųjų gaidžių?! — žiovaudama ir rąždama puolė Razalio kito budėtoja, bet tuo metu Lukošienė, nutraukusi nuo ligonės kailinius, persigando ir sušuko:

— O Jėzau! Ji gi be grabnyčios atsilėjo!

Abi budėtojos net žioptelėjo.

Lukošienė, sugriebusi nuo stalo grabnyčios galelį, puolė prie židinio, bet žarijos jau buvo išblėsusios. O grabnyčią uždegti degtukui, velnio sierka, buvo tuomet laikoma nuodėme. Šaukdama ugnies, nubėgo ji pas kaimynus, bet ir ten pečius dar buvo nepakurtas... Kol uždegė grabnyčią, kalei kas, Papievio gryčia prigužėjo žmonių, ir visus nukrėtė siaubas, kad ligonė prie dviejų budėtojų atsilėjo be žvakės! Greitomis išspraudė ligonei į rankas degantį grabnyčios galelį, ėmė šlakstyti šventintu vandeniu, Anupras Virbalas dar kelis kartus šaukė jai į ausį: "Alenut, šaukis! Jėzų ir Mariją, sakyk Jėzus Marija Juozapai šventas, susimilk ant dūšios mano", tik viskas jau buvo veltui: velionės ne tik lūpos nekrutėjo, bet ir visa ji buvo sustingusi.

Pagiedoję "Aniolas Dievo" ir "Amžina atils", visi pradėjo skirstytis, kas karvių melžtų, kas galvijų laukan vartų, kas mėslo vežtų, o velionę paliko — vieną vieną, ir ji, nepasiravota, lovoje išgulėjo iki pat vakaro. Vakare, po dienos darbų, moterėlės velionę apmazgojo, aptaisė ir čia pat gryčioje ant lentos pašarvojo. Atėjo giedorkos. Priešrinko žmonių. Visi kalbėjo apie laidotuves. Teiravos, ar laidos su mišiom, ar be mišiu. Kas lydės. Kas veš. Pagaliau uždegė žvakės galelį, riedoriai ir giedorkos susėdo už stalo ir iš kantičios pagiedoję keletą giesmių. Kadangi niekas nežinojo antrojo diimavonės Alenos vardo, tai, kai meldėsi už jos sielą, giedoję taip: "Šventa Alena su tavorskėmis savo, patronkos jos dūšios, prašome šią naktį, melskitės už dūšią jos".

Pagaliau ant dūšią ir visų taip lauktas Alenos tėvas. Senioka, lėjęs gryčion, pirmą atsiklaupė prie durų, sukalbėjo už dukters sielą vieną poterį, atsistojęs nubraukė nuo akių asarą ir nuramino šeiminius, kad buvęs pas kleboną, davęs mišiom, palikęs ant pavany, bet kadangi jau buvęs vėlus laikas, tai už Alenos dūšią paskambins tik ryto rytą. Ir vėl visas Užonerių dievobaimingas moterėlės paėmė siaubas, nes dūšia be pavany turi visą naktį klaidžioti apie tuos namus, kuriuose mirė, ir būti arti savo kūno. Susisieloję ir mano motina, o kai, mums vaikant vakariene, kažkas trinkelėjo ant gryčios užlų, — ne tik mes, vaikai, krūptelėjome, bet ir suaugusieji nustojo kramtę, pritilo, įsilaukė ir neramiai persižvelgė.

— Gal katinas apie lašinius laizgos, — nuramino mus vaikus, tėvas, bet mes jau bijojome ir kojas nuo suolo pastalėn nuleisti.

Išėjęs gultų, sukalbėjo tris poterius už Alenos dūšią: ilgai ir susimąstęs liūdėdamas, žiūrėjęs pro seklyčios langą į mėnesio šviesą šmėžuojančias Papievio trobas ir spėlioja, kurioje jų dabar glūdi, palikusi kūną, Alenos dūšia. Žiūrėjęs į tamsią prieklaimės angą ir vaizdavaus, kaip Alenos dūšia, apsisiautusi ilgu baltu rūbu, sėdi ant šalinės sienojų nuliūdusi, vieniša ir, delnuose paslėpusi savo veidus, tyliai verkia ir laukia, kol bažnyčios varpai paskambins už ją. Nejaugi, maniau sau, ir Slankos bernas dabar jos bijo ir negali nelaimingos paguosti. Atsigulęs į lovą apsišerkiau, kad ir aš bijau jos dūšios.

Alenos tėvas norėjo savo dukterį tuojau ir laidoti, bet Papievis ir kiti gspadoriai jį atkalbėjo ir privertė palaukti trečiadienio. Palaukti trečiadienio dėl dviejų priežasčių: pirma, kad iki trečiadienio daug kas tikėjosi pabaigti mėsą vežti, o antra, trečiadienis turgaus diena, važiuodami į turgų, žmonės prisidės ir prie laidotuvių ir tokiu būdu nušaus du žukius: ir atkaidus apturės, ir mieste lyje savo reikalus atliks.

Nors vėlai vakare, bet Papievis, velionės tėvo padėdamas, pabaigė antradienį mėsą vežti ir atidavė seniokui nusimazgoti mėslinas vežėčias, kuriomis rytojaus dieną veš į kapines savo dukters kūną. Švaresnio vežimo jam niekas nepasiūlė.

(Bus daugiau)

BUVUSI KARALIENĖ DABAR AKTORĖ

Buvusi Irano karalienė Soraya pasirašė sutartį su Italijos filmų bendrove ir vaidins jos gaminuose filmuose. Soraya buvo ištėkėjusi už Irano karaliaus, bet karalius su ja persikyrė, nes ji jam nepagimdė sosto įpėdinio.

A. Strazdas

PIEMENŲ GIESMĖ

Linksma diena, linksma ana,

Kad piemenys avis gano.

Ho ca ca, ho lia lia,

Avytėlės, ralia, ralia.

Išvarykit ir karveles,

Kur linksmos auga žolelės.

Ho ca ca, ho lia lia,

Karvytėlės, ralia, ralia.

Aušros žvaigždė jau pasvydo;

Visi paukšteliai pragydo;

Strazdas čiulba visa burna,

Aplenkęs pelėdą durną.

Hei, ką dirbi tu, Petrukai?

Lakstydamas ko netrukai?

Antanas Strazdas, geriau žinomas Strazdelio pavarde, gimė 1763 m. Kunigiskiuose, Južintų valsčiu, mirė 1833 m. balandžio 11 d. Kamajuose. Taigi šiemet sukanka 200 metų nuo šio garsaus ir linksmo lietuvių poeto gimimo.

Kedel moterys ilgiau gyvena

Tas klausimas jau seniai daug ką domina, daug kas mėgino jį atsakyti, bet iki šiol visus patenkinančio atsakymo dar vis nesurasta.

Yra teigiančių, kad moterys ilgiau gyvena dėl to, kad jos turi geresnės gyvenimo sąlygas, jos mažiau nukentė nuo profesinių ligų, alkoholio ir t.t. Bet daug faktų tam tvirtinimui prieštarauja. Mokslininkai, kurie tyrė vienuolių gyvenimą, nustatė, kad vienuolės gyvena apie 10 metų ilgiau už vienuolius, nors abiejų gyvenimo sąlygos yra vienodos.

Daugelis duomenų taip pat patvirtina, kad ir laukinių tautų moterų amžius nėra trumpesnis, negu vyrų, nors tų tautų moterys dažnai dirba kaip gyvuliai.

Tiriant gyvulius, paaiškėjo, kad patelės gyvena ilgiau negu patinėliai, kad jos yra atsparesnės ligoms. Fiziologai Rokšteinas ir Libermanas atliko bandymus su 8,500 musų. Jie išaiškino, kad praslinkus 30 dienų po išsivystymo dar gyveno 50% patelių, o patinėlių liko tik 5%. Pusė visų patinėlių žuvo jau prieš šešioliktąją gyvenimo dieną. Patelės išgyveno net 63 dienas, tuo metu, kai patinėliai tegalėjo pragyventi daugiausia 54 dienas.

Statistika rodo, kad ir negyvytė berniukų gimsta daugiau, negu mergaičių: kiekvienam 100 mergaičių pasaulyje gimsta apie 106 berniukai. Tuo tarpu dar neišaiškinta, kodėl iš 200 ligų,

dėl kurių daugiausia žmonės miršta, visos yra pavojingesnės vyrams. Pavyzdžiui, vyrai dažniau suseraga kraujo apytakos ligomis ir daug daugiau jų miršta nuo širdies ligų. Vienas mokslininkas apskaičiavo, kad iš 100 tūkstančių gimusių mergaičių 2291 pasiekia 90 metų amžių, o iš tokio pat skaičiaus gimusių berniukų tik 1523.

Dauguma yra linkusi manyti, kad moterų ilgesnis amžius priklauso nuo biologinių priežasčių, nuo moters prigimties.

Jauni šoka — žemė dreba, seni šoka — dantys kleba.

PAVASARIU

Madų kūrėjai New Yorke siūlo mergaitėms šitokią eilutę.

VYRŲ IR MOTERŲ NUSIKALTIMAI

Cia paduodami skaičiai yra paimti iš slaptosios krašto policijos (FBI) 1961 metų raporto. Ši statistika parodo, kiek ir už kokius nusikaltimus tais metais buvo Jungtinėse Valstijose areštuota vyrų ir kiek moterų.

Už žmogžudystę: 3,791 vyras ir 843 moterys.

Už išprievartavimą: 7,143 vyrai.

Už plėšikavimą: 31,563 vyrai ir 1,612 moterų.

Už sumušimą ir sužalojimą: 46,951 vyras ir 8,404 moterys.

Už įsilaužimą ir vagystę: 122,400 vyrų ir 4,077 moterų.

Už vagisavimą: 186,999 vyrai ir 41,068 moterys.

Už automobilių vogimą: 56,409 vyrai ir 2,138 moterų.

Už apgaulingumą ir pinigų išieškojimą: 28,548 vyrai ir 5,738 moterys.

Už vogtų daiktų priiminėjimą: 9,808 vyrai ir 937 moterų.

Už paleistuvavimą: 7,563 vyrai ir 19,280 moterų.

Už kitokius lytinius nusikaltimus: 37,652 vyrai ir 8,552 moterys.

Už narkotikų platinimą: 21,227 vyrai ir 3,863 moterų.

Už ginklų nešiojimą: 33,746 vyrai ir 2,239 moterų.

Už važinėjimą automobiliu pasigėrus: 153,462 vyrai ir 10,760 moterų.

Už tvarkos ardymą: 373,760 vyrų ir 61,126 moterų.

Be to, dar tūkstančiai vyrų ir moterų buvo suimti už lengvesnius nusikaltimus. Iš viso per 1961 metus buvo areštuota 3,417,863 vyrai ir 433,969 moterys.

Iš tikrųjų suimtuju buvo daugiau, nes ši statistika apima tik vietas, kur yra mažiau kaip 2,500 gyventojų.

Viso labo JAV tais metais buvo 88,331,000 vyrų ir 90,991,000 moterų.

PENKERIŲ METŲ MOTINA

Peru valstybėje tebegyvena Lina Medina, kuri dabar yra 28 metų, dirba sekretore, tebėra netekėjusi, bet prieš 23 metus ji jau tapo motina, pagimdyma sūnų, kuris sveikata išauro.

Medicinos istorijoje tai buvo nepaprastas įvykis, nes gimdė 5 metų mergaitę. Trys gydytojai buvo prie gimdyvos, kuris neapsiėjo be operacijos.

Andų kalnuose, kame ir Lina Medina gimė ir augo, 12-13 metų motinos yra paprastas reiškinys.

VIDUTINĖ AMERIKIETĖ

Mortanos valstybinės kolegijos duomenimis, aplamai imant, kiekviena amerikietė per metus suvalgo 160 svarų mėsos, 353 kiaušinius, 25,000 colių makaronų, suvėdo 146 katonus cigarečių ir išmeta į šiukšlyną 400 svarų valgomųjų dalykų.

Ji per dieną praleidžia 5 valandas prie televizijos aparato, o per savo gyvenimą vinerius metus prie telefono, kasdien pasako 4,800 žodžių. Savo drabužiams ji išleidžia pusantro karto daugiau, negu jos vyras, ir grąžina 13% pirktųjų drabužių.

ROCHESTER, N.Y.

Dėkoju

Šešiolika dienų teko išbūti Northside ligoninėje, kur man padaryta operacija. Gerokai sustiprėjusi jau grįžau namo. Todėl dabar noriu padėkoti savo šeimai, giminiams ir visiems bičiuliams, kurie mane žodžiu ar laiškais ramino, drąsino, atsiuntė dovanų ir visai kitaip stengėsi mano sunkias dienas praskaidrinti. Tokio jūsy draugiškumo aš niekad nepamiršiu.

Veronika Zlatkienė

KEISTI SENOVES LIKUCIAI

JAV yra iš senų laikų užsilikusių nuostabių keistų įstatymų, kurie teisėtu keičiu nėra panaikinti, bet gyvenime nebevykdomi. Štai keli pavyzdžiai.

Arizonoj dar nėra panaikintas įstatymas, draudžiantis vyrams nešioti kelnų petnešas.

Kentucky valstijoje moteris, isigijusi naują skrybėlę ir prieš tai nepasitarusi su

savo vyru, turi atsakyti prieš teisimą.

Nebraskoj tebegalioja įstatymas, griežčiausiai draudžiantis moterims be vyro žinios perstatyti bute baldus.

SOVIETINIAI JUOKAI

Zoologijos sode rinko komitetą. Liūto kandidatūra buvo pašalinta dėl jo karališkos kilmės, o meškos dėl jos turtų.

— Ji vaikščioja kailiniuota, taip pat jos vyras ir vaikai, — piktnosis meška mažosios beždionės.

Pirmininkavęs šakalas paklausė, kas nori kandidatuoti į pirmininkus?

Išsoko didžiosios veislės beždionė ir pareiškė:

— Aš. Politiko aš viską suprantu. Aš negalvoju, daugiausia rąnkomis veikiu. Be to, mano užpakalis plikas ir raudonas.

DOVANA VAIKAMS

Gintaro takais. J. Narūnės nauja eilėraščių knyga, labai gražiai išleista, beveik kiekvienas puslapis papuoštas nuotrauka, 64 psl., kaina \$1.80. Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW. Barboros Armonienės "Kryžiaus kelių" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina \$3.95.

LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE. Valdi šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kainos kietais viršais \$5.00, minkštais viršais \$4.00.

ZVILGŠNIS Į PRAEITĮ. K. Žukų įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00.

ZEMAIČIŲ KRIKSTAS. F. Abelio istorinis romanas iš žemaičių krikšto laikų, kieti apdarai \$3.50.

VAIKO SVEIKATA. Parašė dr. V. Tumėnienė, dano svarbius natūralių vaikų sveikatos klausimus, 136 psl., kaina \$1.25.

DIENŲJANT. "Knygnešio karaliaus" sūnaus Kipro Bielino atsiminimų antroji dalis, 392 puslapiai. Kaina \$6.00.

PASALIO LIETUVIŲ ŽINYNAS. Parašė Ančutas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl. Kaina \$6.50.

MILŽINO PAUKŠMĖ. Balio Sruogos triologiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato. Gera popierinė, kaina \$2.50.

SUAUDETINĖ. J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl. Kaina \$2.00.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Surinko ir suredavo Jonas Balys, 472 dainos su gaidimais. Angliškai duotos kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista 326 pusl. kaina \$5.00.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardnas. Kaina \$2.50.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-EDUCATION. M. Inkinė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbančiam, 144 psl., kaina \$1.25.

NEMUNO ŠŪNS. Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos šikinkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalį 280 psl. Kaina \$3.00.

NEMUNO ŠŪNS. Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina \$4.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Calane, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina \$8.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūros faktų šviesioje. Trumpa bolsėvizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl. Kaina \$0.50.

SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI. Nuo seniausių laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius. Kaina \$10.00.

ALTORIŲ SESELY. V. Putino-Mylaičio romanas trijoje dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsilaikė kunigystėje dėl moterystės. Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kieti viršai, 681 puslapis. Kaina \$6.00.

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu: KELEIVIS

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Pageltęs istorinis dokumentas

J. Vilks

Prieš keturiasdešimt penkerius metus, balandžio mėn. pradžioje, Lietuvos Tarybos pirmininkas gavo iš Vokietijos tokį dokumentą. Jis čia spausdinamas toks, koks jis buvo 1918 m. balandžio 9 d. paskelbtas Lietuvos Aido, tada kas antra diena ėjusiame Vilniuje:

"Mes, Vilhelmas, iš Dievo malonės Vokietijos kaizeris, Prūsų karalius ir t.t. ir t.t. šiuo skelbiu visų žinią:

Lietuvos taryba, kuri yra pripažinta Lietuvių tautos atstovybė, 1917 m. gruodžio 11 d. paskelbusi Lietuvą vėl nepriklausoma valstybe, sujungta su Vokietijos viešpatija amžinai tvirtų ryšių santykiu ir sandomomis, visų pirma kariuomenės, susisiekimo, maito ir monetos reikalų sutartimis, ir paprašius Vokietijos viešpatijos apsaugojimo ir pagalbos tai valstybei atstatyti, toliau valstybiniais Lietuvos ryšiams, kurie iki šiol yra buvę, nūnai jau nutrūkus, šiuo Mes išakome mūsų viešpatijos kanceliariui grafui von Hertlingui pareikšti Lietuvos tarybai, jog Mes anksčiau minėtoju 1917 m. gruodžio 11 d. Lietuvos tarybos pareiškimu remdames Vokietijos viešpatijos vardu pripažįstame Lietuvą laisva, nepriklausoma valstybe ir pasižadame Lietuvos valstybei atsistatinti patiekti jai prašytos apsaugos ir pagalbos. Mes čia vaduojamės tuo supratimu, kad tos sutartys, kurios yra darytos tik tiek Vokietijos viešpatijos, kiek ir Lietuvos reikalams ir kad Lietuva prisiims dalį Vokietijos karo sunkinių, per kurias ir jina įgyja laisvės.

"Tuo pačiu žygiu Mes esame suteikę mūsų viešpatijos kanceliariui galios susižinoti su Lietuvos visuomenės atstovais rasti reikiamą savarankės Lietuvos valstybės atstatymui priemonių ir toliau pasirūpinti, kad būtų nustatytas tvirtas sąjungos santykis su Vokietijos viešpatija ir kad būtų sudarytos tam tikslui nuziūrėtos bei reikalingos sutartys.

Tatai patvirtinimui, Mes Aukščiausiai savo ranka po tuo raštu pasirašome ir įsakėme jį mūsų antspaudu įžymėti.

Didžioji Vyriausioji Būstinė, 1918 m. kovo 23 d.

Wilhelm

I.R.

Graff von Hertling

To meto Lietuvos Aidas tą Vokietijos kaizerio dokumentą aiškindamas pasisakė, kad tuo pripažinimu Lietuva yra nebe užkariauta šalis, bet savaranki valstybė, kuri nustatys savo santykius su Vokietijos viešpatija sutartimis, ne vienašališkais, bet tokiais, kurios tikti Vokietijos viešpatijos, kiek ir Lietuvos reikalams.

O kaizerinė Vokietija tuo Lietuvos nepriklausomybės pripažinimu nėrė Lietuvai apinasrį tikslą įjungti ją į Vokietijos reichą.

Iš čia seka, kad Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimas laiku užbėgo Vokietijos kaizeriui už akių. Lietuvos nepriklausomybės akte pasakyta, kad Lietuva turi būti demokratiškai suvaldyta ir kad Lietuvos valstybės pamatams ir jos santykiams su kaimyninėmis valstybėmis nustatyti turi būti suauktas Lietuvos Steigiamasis Seimas Vilniuje, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Taigi, to meto Lietuvos Valstybės Taryba neturėjo teisės su Vokietija pasirašyti, kurias nors sutartis. Galėjo tik dėl sutarčių tartis, bet jos sutartys sutartys turėjo būti Steigiamojo Seimo, kaip pilnatiesio šalies šeiminko, patvirtintos.

Lietuvos visuomenės budrumo, jos veiklos bei jos gyventojų kovų ir Vokietijoje iškilusios revoliucijos dėka šis Vokietijos kaizerio paskelbtas dokumentas pasiliko bevertis. Tiek jis dabar yra įdomus, kiek įrodo Lietuvos kaimynų ketinimus ir dėtas pastangas pajungti Lietuvos žmones jų globai ir primesti lietuviams savą vėlavus santvarką.

O anais metais visi trys Lietuvos kaimynai — Vokietija, Rusija ir Lenkija — siekė vieno ir to paties: Lietuvą įbrukti į savų valstybių sienas. Taigi tada tikrai reikėjo įbrukti į savų valstybių sienas. Taigi tada tikrai reikėjo įbrukti į savų valstybių sienas.

DAR APIE 1926 METŲ PERVERSMĄ

A. Valucko rašiniu "1926 m. perversmas" skaitytojai abai domėjosi. Esame gavę daug laišku, kuriuose dėkojama, kad jis spausdinamas. Vienas mūsų skaitytojų atsiuntė ir smulkmenų patikslinimų, kurie liečia gen. Kubiliūno sukilimą. Štai tie patikslinimai.

PASTABOS A. VALUCKO RAŠINIUI

Valuckas gerai rašo ir jį gerai darote, kad tokius dalykus dabar spausdinate. Žmonėms įdomu paskaityti, įvykius pažūrėti iš abiejų pusių. Gal jis per greit rašo. Gal kai ką turėtų daugiau paanalizuoti ir parinkti medžiagos iš įvairių šaltinių ir ją suderinti, bet gerai, kad nors tiek palieka istorijai medžiagos. Čia kelios pastabos, kurios liečia Kubiliūno sukilimą.

liūno sukilimą.

Kariuomenės daliniai prezidentūros neužėmė, nes pusvalandžiu anksčiau prezidentūroje įsikūrė Aukštesniosios Policijos Mokyklos grupė. Karių kuopa, atžygiavusi į prezidentūrą ir pamačiusi policijos mokyklos auklėtinius ir išstatytus pozicijose kulkosvaidžius, prazgygiavo pro šalį.

Ministerių kabineto patalpose buvo įsikūrę policijos rezervas.

Slapto telefono stotis buvo įrengta ne prezidentūroje, bet teisingumo ministerijoje. Stotis buvo automatiška ir taip apmūryta ir geležinėmis durimis uždaryta, kad sukilėliai nepajėgė jos užimti.

Kariuomenės daliniai buvo atvykę ir į policijos mokyklą ir policijos rezervą. Išlaužė mokyklos vartus, tarpvartėje sutiko šarvuotą, ginkluotą 4 kulkosvaidžiais. Tą patį rado ir policijos rezervu vartuose ir dar prie kitų vartų.

Voldemaras į Vyriausiąjį štabą nebuvo atgabentas. Pyragius iš Zarasų auštant lėktuvu įj atskraidino į aviacijos štabą, iš ten priešpiečių metu saugumas parsigabeno į savo patalpas.

Generolas Jonas Jackus neprišidėjo prie perversmininkų ir Karo mokyklos neišvedė, už tai buvo paskirtas Generalinio štabo viršininku.

NEW YORK, N.Y.

Padėka

Balfo Šimtas skyrius New Yorke visuotinio savanarių susirinkimo metu nutarė šiuo išreikšti viešą ir nuoširdžią padėką Lietuvų Scenos Darbuotojų Sąjungai Chicagoje, pastatiusiai 3 veiksmų komediją "Gatvės Vaikams" Balfo labui New Yorke š. m. kovo 23 d.

Vaidinimas ne tik patiko vietos lietuvių visuomenei, bet dar davė tiek tiek pelno bendrajam lietuvių šalpai — Balfui.

Acū artistams ir jų vadovybei.

Susirinkimo Prezidiumas

Nauja New Yorko Balfo skyriaus valdyba

Balfo Šimtas skyrius New Yorke balandžio 3 d. turėjo visuotinį narių susirinkimą Balfo centro patalpose. Buvo peržvelgti praėjusieji darbo metai. Suvesti balansai rodė, kad buvusioji valdyba pajėgė sukaupti per metus virš 7,000 dolerių Balfo šalpos darbams, tam tikslui pravedama narių vajų, piniginių rudens vajų ir pakvietus Chicago artistus suvaizinti "Gatvės Vaikams".

Naujon valdybon išrinkti: Elena Kulbokienė, Marija Virbickienė, Vincas Dovydaitis, Jonas Šlepetys ir Jonas Jankus. Valdyba pareigomis pasiskirstys vėliau. Revizijos komisija liko ta pati.

Dėl daugelio tuo pat laiku vykstančių susirinkimų šių metų Balfo susirinkimas nebuvo gausus, nors turima narių per 250.

NAUJIENA

Ar Romos popiežius yra Kristaus vietininkas? Šitos įdomios knygos dar turime nedidelį kiekį. Ją parašė kun. M. Valatka, 227 psl., kaina tik \$1.20.

SKUBA GELBĖTI

Bostono ugniagesiai skuba lipi kopėčiomis žmonių gelbėti, kai didelis gaisras kilo Sherry Biltmore viešbutyje. Jei ugniagesiai nebūtų kopėčiomis nulaipinę viešbutio svečių, aukų būtų buvę daug daugiau.

VIETINĖS ŽINIOS

Ruoškitės talentų popietei

Seniausia lietuvių radijo N. Anglijos talentų popietė ir N. Anglijos gražuolės bankete balandžio 21 d. So. Bostono L. Piličių Dr-jos salėje bus rodomi ir įdomūs spalvuoti filmai: Paminklinis kryžius — kaip N. Haveno lietuvių pastatė paminklą žuvusiems Sibire ir kovose dėl Lietuvos Laisvės, filmas baigiamas tautiniais šokiais. Antras filmas — šių radijo programų praeitų metų gegužinė Romuvos parke.

Už gražiausius murgučius, atsinešus į banketą, bus duotos 5 dovanos. Dovanas gaus ir geriausi "Mamės ir papės" polkos, jaunimo polkos ir valso-tango šokėjai. Rengėjai visus kviečia į tą banketą.

Stambios žuvys teisme

Jau antrą savaitę Bostone tęsiasi po miesto sodu pastatyto automobilų garažo statybos didelių pėnų byla: buvusio statybos inžinieriaus patarėjo Francis Kiernan, advokato Richard Simmers, ir buv. teisėjo Richard Gordono. Teisiamųjų suole turėjo sėdėti ir buvęs Mass. Parking Authority viršininkas George Brady, bet jis pripažintas šiuo metu esąs protiškaiai nesveikas, netekęs atminties.

Minėti asmenys kaltinami pavogę ar nusukę 450,000 dolerių ar daugiau. Kol kas eina liudininkų apklausinėjimas, byla gali gerokai užsistėti.

1962 m. kelinose žuvo 41,000 žmonių.

KNYGOS JAUNIMUI

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina . \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina \$2.00.

GINTARĖLĖ, J. Narūnės pasaka, gražios iliustracijos, 24 psl., kaina \$1.00.

Ta pati knyga anglų kalba, kaina \$1.00.

MELNYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Barono apysakaitės vaikams, 69 psl., kaina \$1.50.

Darbininkų Draugijos rūpesčiai

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopos balandžio 7 d. susirinkime galutinai aptarti balandžio 20 d. 7 val. vak. Sandaros salėje rengiamo kortų vakaro reikalai.

Be to, svarstyta banketo draugijos suvažiavimo delegatams pagerbti spalio mėn. pradžioje ir gegužinės liepos 28 d. reikalai.

Į kuopą priimta Agnė Matulauskienė.

V. Anesta stiprėja

Vincas Anesta prieš pusę metų staiga susirgo, dalis kūno buvo paraližuota. Vėliau ir kita liga paaiškėjo — reikėjo operacijos. Visą tai Vincas įveikė ir dabar kasdien stiprėja ir daugiau sveikatos įgauna, jau apie 10 sv. priaugo ir pavaikšto, ir ranka nebe tokia negyva, ir kalbėti lengviau. Jis tikras, kad po kurio laiko vėl galės žmonėse pasirodyti ir prie visuomeninės veiklos grįžti. Kol kas jis yra dr. Stasio Jasaičia priežiūroje.

PIETUOSE TEISĖ BALSUOTI PLEČIASI

JAV-se yra tikima, kad balsavimas yra geriausias būdas žmogui priklausantiems teisėms ir politiniams tikslams pasiekti. Šis tikėjimas yra JAV-ųjų pastangų centre pasiekti teisių lygybės visiems amerikiečiams. Štai dėl ko prezidentas Kennedy pasakė savo Valstybės Unijai kalboje: "Brangiausia ir galingiausia teisė pasaulyje, teisė balsuoti laisvuose amerikiečių rinkimuose, neturi būti atimta bet kuriam piliečiui dėl jo rasės ar spalvos."

Kennedy administracija nori išleisti daugiau įstatymų, kad balsavimo teisė būtų geriau užtikrinta. Praktiškai kalbant, tačiau yra du būdai, kuriais balsavimo teisė gali būti duota dideliame skaičiui žmonių pagal dabartinius įstatymus. Vienas būdas yra ramios derybos savo teisėms apginti su balsavimą tvarkančiais; antras būdas yra pasinaudojimas teismu. Nors valdžiai reikia dar padėti daug pastangų,

bet nemažas progresas šio srityje jau yra padarytas.

Visa eilė apylinkių ir miestų, ypač Georgia valstybėje, federalinei valdžiai prašant, atsisakė segreguoto balsavimo. Valdžios politika yra eiti į teismą tik tada, kai savanoriška ir taiki akcija lieka be vaisių. Tokių pastangų kombinacija, derybos ir teismo pagalba, turėtų būti valstybės, kur nuo seniai dar nė vienas negras nebuvo užregistruotas balsuotoju, dabar jau pradeda įteigti. Alabamos apylinkėje pagal teismo įsakymą registracija pakilo nuo 1,000 ligi 3,000 per nepilnus dvejus metus. Kitoje Alabamos apylinkėje per nepilnus dvejus su puse metų jų skaičius padidėjo nuo 5 ligi virš tūkstančio. Dar vienoje apylinkėje 1,100 negrų, anksčiau atstėmų, nuo pereinamųjų metų lapkričio mėn. yra užregistruoti balsuotojai.

Šalia veikimo prieš diskriminaciją, kuri negram trukdo gauti balsavimo teisę, federalinė valdžia stengiasi apsaugoti juos nuo įbauginimo. Negrų baimė mėginti registruotis yra beveik tokio pat dydžio problema, kaip ir ju nepriteidimas registruotis.

Kai kada įbauginimas yra žodinis, o kai kada pavartojama jėga ar ekonominis spaudimas. Visi šie būdai yra nelegalūs, ir prieš juos yra kovojama. To rezultate registracija nuo 1960 metų padidėjo nuo nūlio Tennessee apylinkėje ligi daugiau kaip 2,000 ir kitoje nuo 58 ligi 3,000.

A.C.N.S.

TURIME LIETUVOS ISTORIJĄ

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos kelis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantama parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapių ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

Jieškojimai

Aš, Ona Blažis (Blažienė-Kulpaniūtė) paieškau savo brolio Vincos Kulpano (Bill Kulpan), kilusio iš Vaiponiškių kaimo, Punksio parapijos, Brolis seniau gyveno Connecticut valstijoje. Amerikon atvyko prieš pirmąjį pasaulinį karą. Jis pats ar kas jį žino, prašom parašyti man šiuo adresu, už ką būsiu širdingai dėkinga:

Mrs. A. Blažis
576 Pearl St., Stoughton, Mass.
(15)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą.

Samoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikdamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

SLA kuopos yra žymesnė lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojo mo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

Skaityk Stasio Michelsono parašytą knygą "LIETUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE," 500 puslapių, daug paveikslų, gal ten ir save pamatysi. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00.

Ar turi šitas knygas?

DIDYSIS SAPNININKAS, 185 psl., kaina \$1.50
LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS kaina \$0.50

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, kaina \$0.20

DĖL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, L. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35

LYTISKOS LIGOS, dr. F. Matulaitis, 24 psl., kaina \$0.25

STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAIRIS, 32 psl., kaina 25 centai.

JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS Nr 4 ir 5, kaina 35 centai

SIELOS BALSAS, J. Smelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75

LSDP FOR LITHUANIA'S FREEDOM, parašė S. A. Viktoras, 32 psl., kaina 50 centų

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys, 225 psl., kaina \$5.00

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15

IS DUMINĖS LŪSNĖLĖS, K. Kraučius eilėraščiai, 124 psl., kaina \$1.00

DELKO ŽMOGULI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

Kaip SENOVEJE ŽMONES PERSISTADYDAVO SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

EILĖS IR STRIPSŲNAI (Kaip atsirado popiežiai, reumatizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

MATERIALISTIKAS ISTORIJO SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.25

ALKOHOLIS IR KĖDIKIAI, kaina \$0.25

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75

LAUDIES DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

VARPAS NR 3-4 (Vincas Kudirkos šimtmetis, Nepriklausoma ir pavergtta Lietuva ir kt. 59 psl., kaina \$2.00

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.30

PAPARČIO ŽIEDAS ir kitos apysakos, A. Antarov, 45 psl., kaina 10 centų

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston 27, Mass

MES ATLEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokiai pramogai bileto
- Draugijoms įstatų ar blankų

"Keleivio" spaustuvi padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

MANO PADEKA

Mirė susirinkime

Prašau visus, kurie kuo nors prisidėjo prie Lietuvių Piliiečių Draugijos surengto man pagerbti banketo, priimti nuoširdžiausią aciu. Pirmiausia dėkoju Liet. Pil. Dr. Jai už pokylio surengimą, dovana, už suteiktą garbę būti amžinų garbės narių valdyboje ir už korsažą žmonai. Taip pat dėkoju už dovanas Dorchesterio Piliiečių Klubui, Dariaus Postui, šachmatininkams, rutulininkų grupei ir Balso bei Alto skyriams. Dėkoju visiems kalbėtojams už komplimentus. Negaliu aplenkti ir tu, kurie mus palinksmo paminu, deklamacijomis ir šokiais. Ačiu už atsiųstus sveikinimus bei linkėjimus. Dėkoju "Keleivui" ir kitiems laikraščiams už gražius aprašymus, o radijo stotims už skelbimus ir linkėjimus. Ačiu kunigams už atsilankymą ir kalbas. Pagaliau nepamiršiu aciu ir banketo šeimininkams už puikios vakarienės paruošimą ir stalų aptarnavimą. Esu dėkingas ir visiems svečiams už atsilankymą. Aš to niekad nepamiršiu.

Dr. Antanas Kapočius

Kas laukia po Velykų?

Po Velykų ir Atvelykio dar tuoj neprasisdė gegužinės, dar turėsime malonių, vertingų parengimų salėse. Iš jų ypač pažymėtini Bostono-Misraus Choro metinis koncertas gegužės 5 d., kurio programoj bus net dvi kantatos.

Gegužės 19 d. bus Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Sambūrio 25 m. sukaktvinis tarptautinis šokių vakaras, kuriame dalyvaus 7 tautų šokėjai, moksleivių choras ir skudučių orkestras. Šokėjų vakaru bus baigtas žiemos sezonas ir parengiami salėse. Tada vyksime į gamtą, į gegužines, kurias pradės Sandaros kuopa birželio 2 d.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus ir visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. — Oro paštu — tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir SSSR muitą apmokėti siuntėjas.

Medžiagas, odas, skaytes, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordijonus, siuvamas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogu.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršūn nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20" colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų.

ISTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI

VISI SIUNTEJAI ISITIKINO, KAD MUSU ISTAIGA SAZININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNCIA SIUNTINIUS. SIUNTIINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. vak., ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet.

VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

Pentadieni, balandžio 5 d. Tautinės S-gos susirinkime širdies smūgio perblyškė mirė Adolfas Dilba.

Vielionis pirmininkavo atsisoties, kalbėjo ir staiga sukniubo ant kėdės. Tuoj buvo pašaukta policija, kuri ligonį nuvežė į ligoninę, ten jis tuoj ir mirė.

Velionis buvo 63 m. amžiaus, paliko liūdinčius žmoną Olgą ir sūnų Vytautą studentą, kuriems reikiame gilią užuojautą.

J. Miklovas Bostone

L. Bendruomenės pakvietimas. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone. Čia jis L. Piliiečių Dr. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone. Čia jis L. Piliiečių Dr. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone. Čia jis L. Piliiečių Dr. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone.

Svečias jau antrą dieną turėjo iš Bostono išvykti į Washingtoną, todėl negalėjo gerai su visu Bostonu susipažinti, bet Juozas Vembė, L. Bendruomenės apylinkės išdinininkas, savo mašina jį pavažinėjo po miestą, parodė jo įdomesnes vietas ir kartu su svečiu užsuko į kaikiuras lietuvių įstaigas, jų skaičiuje ir į Keleivį.

Laiškas Rapolui Jonui

Feliksas Kazakevičius iš Lietuvos atsiuntė laišką Rapolui Jonui, West Roxbury, Mass.

Prašome tą laišką atsiimti. Skambinti Vyt. Izbickui FA 5-6049.

Opera Bostone

Balandžio 15 d. Music Hall patalpose prasidės Metropolitan Operos spektakliai, kurie baigsis balandžio 21 d.

Geriau patylėti, negu niekai kalbėti.

LAPINAI IR JŲ LINKS MŪJŲ BROLIŲ OKTETAS

Jie linksminis svečius Velykų "kačiukų" vakare balandžio 14 d. So. Bostono L. Piliiečių Draugijos didžiojo salėje.

"Kačiukų" vakaras
šį sekmadienį

Skautai "Lapiniai" jau ne pirmą kartą ką nors naujo, nepaprasto sugalvoja. Šiemet Velykų dieną, balandžio 14, jie rengia "Kačiukų" vakarą So. Bostono Liet. Piliiečių Dr. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone. Čia jis L. Piliiečių Dr. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone. Čia jis L. Piliiečių Dr. J. J. Miklovas balandžio 6 d. lankėsi Bostone.

Pradžią šokių 7 val., o programos pradžia 9 val. v. Rengėjai kviečia visus į jų įdomų pokylį.

O kas yra "kačiukai"? Šį kartą tai nėra keturkojai padarėliai, bet gluosnių žiedai, kurių švelnūs, pilki "kailiukai" lyg ir primena jaunų kačiukų kailiuką.

P. Butėnas gavo
pirmąją premiją

Kario redakcija atrinko 4 geriausius straipsnius, išspausdintus Kary 1962 metais. Premijų komisija iš jų geriausiu pripažino "Baltų žemės falsifikatas", kurį parašė kalbininkas Petras Butėnas, ir jam paskyrė pirmąją premiją — \$50. Straipsnis buvo išspausdintas Kary 1962 m. balandžio mėn.

Lankėsi inž. J. Miklovas

Šeštadienį, balandžio 6 d. mūsų įstaigoje lankėsi inžinierius Juozas Miklovas, kuris buvo atvykęs į Bostoną skaityti paskaitą apie padėti Lietuvoje. Svečias atvyko St. Grižės-Jurgelevičiaus ir teisininko Vembės lydimas. Apie svečio paskaitą skaitytojai ras plačiau antrame puslapyje.

Kęstutis nugalėjo

Bostono skautų Kęstučio draugovė balandžio 6 d. žaidė krepšinį su Bostono jūrų skautais ir laimėjo 64:42.

REIKALINGAS

Spaustuvių darbininkas
Su patyrimu, arba gali išsimokyti darbu. Kreiptis asmeniškai ar laišku į "Keleivio" administraciją šiuo adresu:

636 Broadway, So. Boston

Gražūs Velykų Margučiai

Gražių velykinių margučių galima pirkti Silver Cafe, 332 Broadway, So. Bostone. (15)

LIETUVOS ŽEMELAPIS

Gražių Lietuvos žemėlapi galite gauti Keleivio įstaigoje už 50 centų.

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniams, praneša, kad pagal naują centro susitarimą su U. S. S. R.

VNESHPOLSYETORG

įstaiga bus priimama užsakymai sumokant vietoje nuostatytoji suma ir gavėjas gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir taisymu, pav. automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo priimtuvai, šaldytuvai, pianinai; akordionai, siuvamosios mašinos, laikrodžiai, palatai, kostiumai, medžiagos batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiantia nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubus.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway

So. Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraus iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

Telefonas AN 8-3630

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Dr. J. C. Landžius

(Seymour)

Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkai:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popieros Sienuose

Stiklas Langams

Voskie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Voskie geležies daiktai

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing-Heating-Gas-Oil

License No. 4839

Į Gazo Šilumą permainyti \$265

Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

Soko Cambridge

Onos Ivaškiienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris uoliai ruošiasi Antrajai JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventei, kuri bus Chicagoje liepos 7 d., ir savo parengimui, kuris bus gegužės 19 d. So. Bostono aukšt. mokyklos salėje (Thomas Park), bet jis suranda laiko dar ir kitur pasirodyti.

Praeitą savaitę jis šoko net dviejose vietose: kovo 31 d. dr. Antanui Kapočiui surengtame bankete, o balandžio 3 d. Cambridge vakarinėje mokykloje.

Nepamirškime LLD 21 kpt. kortų vakaro

Nepamirškime, kad Lietuvių Darbininkų Draugijos Bostono kuopos kortų vakaras bus Atvelykio šeštadienį, balandžio 20 d. Sandaros salėje.

Minkų radijas ištisą valandą

Velykų dieną Minkų vadovaujama radijo programa bus duodama ištisą valandą nuo 1 iki 2 val. popiet. Stotis WLYN, banga 1360.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte

AM Bangomis 1190 kilociklų

FM Bangomis 105.7 megaciklų

Iš WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VISCINIS

47 Banks St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. JUNiper 6-7209

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS

ALIEJAUS KROSNIS

SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA

I PILNĄ IRENGIMĄ

JEINA: NACIONALINIAI GARSI

J. M. KROSNIS SU TERMO-

STATU • MASTER RELAY

• HI-LIMIT CONTROL

• COMBUSTION CHAMBER

• ELEKTROS SUJUNGIMAI

• 275 GALIONŲ ALIEJAUS

TANKAS IR • DARBAS UŽ

SPECIALIAI ŽEMĄ KAINĄ

\$269.

24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

Geneva 6-1204

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.